

ТАХТИ

СОЗАНДАГИЮ БУНЁДКОРӢ
ҲАДАФИ МОСТ!

Рӯзнома аз моҳи майи соли 1932
нашр мешавад
СЕШАНБЕ, 15 январӣ соли 2019
№3-4 (8312)

ҚУБОД

Нашрияи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳияи Қубодиён

Хафтаи сипаришуда чаласаи наvbатии Шӯрои ноҳиявии мутобиқсозию методӣ оид ба тарбияи ҳуқуқии шаҳрвандон дар назди раиси ноҳия баргузор гардид. Дар он аъзоёни комиссия, мудирони шӯба ва бахшҳои дахлдор, раисони ҷамоатҳои шаҳраку деҳот иштирок доштанд. Дар қараёни он масъалаҳои рафти иҷрои нақшаи кори Шӯро дар соли 2018, пешгирии шомилшавии ҷавонон ба гурӯҳҳои ифротгаро, таъмини иҷрои қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарданд», «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва тасдиқи нақшаи кори Шӯро ҷадвали баргузори чаласаҳо барои соли 2019 мавриди баррасӣ қарор гирифт.

Маҷлисо раиси ноҳия, ҳамзамон раиси Шӯро Зафар Файзуллозода ҳусни оғоз бахшида, иброз дошт, ки бо мақсади баланд бардоштани сатҳи маданияти ҳуқуқии шаҳрвандон, таъмини иҷро ва эҳтироми қонун, огоҳии ҳуқуқии кормандони масъул, дарки ҳуқуқи вазифаҳо дар асоси Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 9 апрели соли 1997, №691 «Дар бораи сиёсати ҳуқуқӣ ва тарбияи ҳуқуқии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон», қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22 августи соли 1997, №383, «Дар бораи вазъи қораҳои беҳтар намуҷдани тарбияи ҳуқуқии шаҳрвандон ва кори ҳуқуқӣ дар ҷумҳурий», қарори раиси вилояти Хатлон аз 16 майи соли 2002, №176 ва қарори раиси ноҳияи Қубодиён аз 11 декабри соли 2007, №650 Шӯрои ноҳиявии мутобиқ-

Ҳадаф

ГУСТАРИШИ ФАЪОЛИЯТИ ШҶРО

созии методӣ оид ба тарбияи ҳуқуқии шаҳрвандони ноҳия таъсис дода шудааст. Мавсуф ҳамчунин хотирнишон кард, ки гузариш ба муносибатҳои иқтисодии бозоргонӣ, ташаккули арзишҳои демократӣ, ташкил намуҷдани ҷомеаи шаҳрвандӣ, гузаронида ни ислоҳоти сиёсӣ ҳуқуқӣ ва тарғиб намуҷдани ҳуқуқи озодӣ ва вазифаҳои асосии инсон ва шаҳрванд талаб менамояд дар бобати беҳтар намуҷдани тарбияи ҳуқуқӣ ва баланд бардоштани савияи донишҳои ҳуқуқии аҳолии ҚТ қораҳои мушаххас андешида шуда, барномаи ягонаи умумидавлатии тарбияи ҳуқуқии шаҳрвандони ҷумҳурий таҳия карда шудааст.

Сипас дар назди ҳозирин котиби масъули Шӯро Меҳриддин Зардаков бо суҳан баромада, оид ба рафти иҷрои нақша- қорабиниҳои ҳайати Шӯро дар самти пешгирии шомилшавии ҷавонон ба гурӯҳҳои ифротгаро, ҷинояткорӣ дар байни нобалиғон, фаҳмондадиҳии моҳияти Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар тарбияи фарзанд», «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросимҳо» дар якҷоягӣ бо шӯбаҳои дахлдор дар

муассисаҳои таълимӣ ва ҷамоатҳои шаҳраку деҳот маълумот дод. Мувофиқи нақшаи гузаронидани вохӯриҳо дар деҳаҳои осебпазири Навбаҳор ва Қизилнишони Ҷамоати деҳоти 20-солагии Истиқлолият гурӯҳҳои қорӣ аз ҳисоби мудирони шӯбаҳои бахшҳо, имомхатибони масҷидҳои ҷомеа, раисони шӯрои қор бо занон ва оила якҷанд маротиба қорабиниҳои ташвиқоти тарғиботӣ гузарониданд. Давоми соли равон бо иштироки қоршиносон ва фаъолони ҷомеа 95 маротиба семенару машварат ва мизҳои муҷавар доир намуҷда, дар рӯзномаву маҷалаҳои ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ ва ноҳиявӣ 5 мақола ба нашр расонда, тавассути радио ва телевизион 3-маротиба баромад ташкил кардаанд. Дар ҳамин давра, қораҳои гирифтани пешӣ роҳи қонуншиканиҳо дар якҷоягӣ бо намуҷандагон мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва дигар сохторҳои дахлдор 81 маротиба рейдҳои муштарак доир гардида, 195 ҳолатҳои қонуншикани пегирӣ карда шудаанд. Ба хизматчиёни давлатӣ доир ба 18 мавзӯ дар шакли лексия, суҳбат, мизҳои муҷавар, машғулиятҳои хонишҳои идораӣ ташкил карда шудаанд.

Бояд зикр намуҷда, ки қорҳои анҷом додашуда дар ин самт алҳол қаноаткунанда набуҷда, беҳбӯдӣ меҳаҳад.

Дар қараёни маҷлис воҷаста ба масъалаи сеюм - баррасӣ ва тасдиқи нақшаи кори Шӯро ва ҷадвали баргузори чаласаҳо барои соли 2019 миёни ҳозирин муҷодилаи афқор сураг гирифт.

Ҳини муҳокимаронӣ Саидзода Камолиддин, сардори шӯбаи амният дар ноҳия тақлиф пешниҳод кард, ки дар бастагӣ ба вазъи қонунӣ ҷомеа нақша таҳрезӣ шавад.

Мамадрасулзода Саидҷафар раиси суд, дар МТМУ-ҳои ноҳия қиҳати омӯзондани қонуни танзими анъана ва ҷашну маросимҳо ва масъулияти падару модар дар тарбияи фарзанд, ки дар баланд бардоштани маърифати ҳуқуқии шаҳрвандон басо муҳим аст, ташкили соати дарсиеро сари-вақтӣ арзёбӣ карданд.

Нуриддини Маҳмуд ёвари прокурори ноҳия, пешниҳод намуҷданд бо мақсади баланд бардоштани ҳисси ватандӯстии ҷавонон баргузор намуҷдани қорҳои тарғиботи ташвиқоти қор нақшаи қорӣ барвақтар, пеш аз оғози даъвати бақорӣ дар моҳи март гузоштан лозим аст.

Ҳамин тавр баъди таҳлилу омӯзиш ва санҷишу ҳулосагириҳои нақша қораҳои соли 2019, қаласаро раиси Шӯро З. Файзуллозода қамъбаст намуҷда, таъкид дошт, ки дар байни аҳоли қорҳои фаҳмондадиҳиро қурзур намуҷда фаъолияти қори Шӯро қор дар ин самт беҳтар намуҷд.

Адолат САЙҒУЛЛОЗОДА

ТУҲҒАҲОИ СОЛИНАВИИ «ҲУМО» БА МАКТАБ - ПАРВАРИШҒОҲ

Соли нав афсонаи фаромӯш-нашуданист. Базмҳо дар атрофи Арҷаи солиनावӣ, бобои Барғию Барғак ба қурду қалон ҳушқоли ато меқнада.

Пешвои миллат, Президент мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон зимни ироаи Паёми наvbаташон ба маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар баробари таҳлилу баррасии самтҳои гуногуни сиёсати дохилу хориҷи кишвар ба соҳаи иҷтимоӣ аз он қумла дастгирии моддию маънавии қишрҳои осебпазир эҳтиёҷманди ҷомеа низ таваҷҷуҳ зоҳир карданд. Боиси қаноатмандист, ки дастуру супоришҳои Сарвари давлат аз қониби шаҳрвандон ва роҳбарони ташкилоту муассисаҳои масъулиятшинос ба инобат гирифта шуда, ба қор татбиқи амалишон қора

тадбирҳои мушаххас андешида мешавад. Дар ин ради мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия, бахши дин дар

якҷоягӣ бо сархатиб, қамъияти матлубот ва Раёсати молия, қор, ки дар арафаи Соли нави мелодии 2019 ба оилаҳои қам-

бизоат, маъюбон ва иштирокчиёни ҚБВ ба дидабонҳои сарҳадӣ, Ҳарбмайдон қумаки молиявӣ ва моддии яқвақина

расониданд, метавон номбар намуҷда.

Мағрид ба зикр аст, ки Ташкилоти Амонатии қарзи қурди «Ҳумо» низ дар саҳаватмандӣ истисно нест. Директори ташкилоти мазкур Қомилҷон Тағоев бо қормандонаш дар арафаи Соли Нави мелодӣ ба мақтаб-парваришғоҳи ноҳия воқеъ дар деҳаи Қангал бо мақсади идомаи тақвияти иқдомҳои қайроҳонаю эҳсонқоронаи қур қадам ранҷа намуҷда бо тақдими 19 қуфт пойафзолу қуртқай зимистона, қи маблағи 6070 сомониро ташкил ме- дод, хотири қурдақонро болида доштанд. Ёдовар мешавад, қи солҳои гузашта низ аз ҳисоби ТАҚХ «Ҳумо» ба парваришғоҳ қумаки моддӣ расонида шуда- аст.

Адолатҷу

БАРДОШТ АЗ ПАЁМ**ПАЁМИ НУРБАХШ**

Паёми навбатии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон чун ҳарсола муҳимтарин марҳилаҳои рушд, омилҳои пешрафт ва дурнамои ояндаи мамлакатамонро фаро гирифт. Аз ҷумла, таваҷҷуҳи сарвари давлат пеш аз ҳама ба падидаҳои фарҳангӣ ва таърихӣ халқ ва дар ин замина рушд бахшидани деҳот, саёҳӣ ва хунаҳҳои мардумӣ нигаронида шуд.

Мо аз нуқтаҳои Паём дарёфтем, ки танҳо дар соли 2018 дар кишвар 150 ҳазор ҷойи кор муҳайё шудааст, ки ин аз болоравии соҳаҳо ва сатҳи зиндагии мардум башорат медиҳад.

Шиори Пешвои миллати мо таъмини зиндагии шоиста ва некуаҳволии мардум буда, ба халқ содиқона хизмат кардан аст.

Вақте, ки ман суҳанронии Пешвои муаззами миллатро дар таърихи 26 декабр аз оинаи нилгун тамошо намудам, қалбамро як фараҳмандие фаро гирифт, зеро пешравиҳо аз Паём то Паём назаррасанд.

Пешвои миллат дуруст тазаккур доданд, рушди минбаъдаи ҷомеа тақозо менамояд, ки бо мақсади танзими ҳамаҷонибаи муносибатҳои ҷамъиятӣ қонунҳои амалкунанда мунтазам тақмил дода шаванд.

Тавре ки маълум аст, баланд бардоштани сатҳи маърифати ҳуқуқӣ аҳоли омилҳои асосии эъморӣ давлати

ҳуқуқбунёд, ҷомеаи шаҳрвандӣ ва таъмин намудани волюнтаризми қонун мебошад.

Бинобар ба охир расидани муҳлати Барномаи таълим ва тарбияи ҳуқуқӣ шаҳрвандон барои солҳои 2009–2019 зарур мешуморам, ки барои даҳсолаи минбаъда барномаи нав таҳия ва қабул карда шавад, омадааст дар Паём.

Пешрафти минбаъдаи ҷомеа ва амалӣ намудани мақсаду вазифаҳои дар пеш истода қафолати ҳамаҷонибаи адолати судиро талаб мекунад.

Зарур аст, ки барномаи нави ислоҳоти судиву ҳуқуқӣ таҳия карда, дар доираи он сохтор ва фаъолияти мақмоти судӣ тақмил дода шавад ва ҷиҳати баррасии босифату саривақтии парвандаҳо ва иҷрои санадҳои қабулнамудаи мақмоти судӣ чораҳои мушаххас андешида шаванд.

Бо ин мақсад, Суди конститусионӣ, Суди Олӣ, Суди Олии иқтисодӣ, Вазорати адлия ва Хадамоти иҷро дар муҳлатҳои кӯтоҳтарин барномаи нави ислоҳоти судиву ҳуқуқиро барои солҳои 2019–2021 таҳия ва пешниҳод созанд.

Дар Паёмҳои қаблӣ ва дигар суҳанронҳои ман андешаҳои худро доир ба афзоиши хатари терроризм ва экстремизм дар ҷаҳони муосир изҳор карда будам, таъкид доштанд Сарвари давлат.

Шиддати ин хатару таҳдидҳои ҷаҳонӣ, мутаассифона, имрӯз ҳам паст нашудааст.

Аз тарафи мақмоти ҳифзи ҳуқуқ вақтҳои охир дастгир

шудани гурӯҳҳои ҷиноятӣ, ки меҳостанд дар минтақаҳои сарҳадӣ ва дохили Тоҷикистон амалҳои террористӣ анҷом диҳанд, гувоҳи ин гуфтаҳо.

Бинобар ин, мақмоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низомиро зарур аст, ки бо ҳушёриву зиракии сиёсӣ ва баланд бардоштани донишу малакаи касбӣ, инчунин, ки истифода аз шакли усулҳои муосир муборизаро бар зидди терроризм ва экстремизм, зухуроти ҷинояткорӣ мутавак্কили фаро миллӣ, қочоқу муомилоти ғайри қонунии маводи муҳаддир ва дигар қонуншиканиҳо тақвият диҳанд.

Дар ин раванд, диққати асосӣ бояд ба пешгирӣ намудани терроризму экстремизм, шомилшавии шаҳрвандони мамлакат ба созмону ҳаракатҳои террористиву экстремистӣ ва ба Ватан баргардонидани шахсони гумроҳшуда равона карда шавад.

Пешвои миллат эътимодашонро нисбат ба масъулони ҳар як соҳа чунин баён доштанд, ки ин ҳам боиси сурур ва сарҷаммаи масъулиятҳои ҷаддид аст.

НАЗАРИЁН А.Н.,
СУДЯИ СУДИ НОҲИЯИ
ҚУБОДИЁН

ҶАМОВОЗӢ БА ПАЁМ**ПАЁМ-МУШКИЛКУШОИ ОМУЗГОР**

Маориф соҳаест, ки ба ислоҳоти мунтазам ва бефосила ниёз дорад, зеро ба илму дониш асос ёфтааст. Илму дониш бошад, пайвасти рушд меёбад, аз ин рӯ, бо ҷиҳати соҳаи Пешвои миллат соҳаи маориф пайвасти дар инкишоф аст. Дар зарфи беш аз ҷаҳорак асри истиқлолияти давлатӣ дар кишвари мо барои рушди соҳаи маориф чораҳои зиёде андешида шудаанд.

Дар асоси дастури Пешвои миллат моҳи сентябри соли 2018 маҷлиси вазифавии кормандони илму маориф ва стипендия то 15 дарсад баланд бардошта шуд.

Ироаи Паёми имсолаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои муаззами миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон хело бомаврид буд. Самтҳои асосии сиёсати дохилӣ хориҷӣ мамлакат барои давраҳои оянда муайян гардида, оид ба пешбурди манфиатҳои сиёсати хориҷӣ ва таъмини пешрафти соҳаҳои иқтисоду саноат, энергетика, роҳу нақлиёт, амният, ҳифзи ҳуқуқ тартибот, тандурустӣ, фарҳанг, илму маориф, ҳифзи иҷтимоии аҳоли, ҷавонон, варзӣ, рушди деҳот, сайёҳӣ ва

Беҳуда нагуфтаанд:

Бе маориф пояи
давлат надорад
устувор,

Давлати обод хоҳӣ
руй бар мактаб биёр!

Ба мо омӯзгорон зарур аст, ки Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои муаззами миллат Эмомалӣ Раҳмонро сармашқи кори ҳаррӯзаи худ намуна, онро дар дарсҳои самаранок истифода барем. Ба мо омӯзгорон зарур аст, ки аз ин Паём хулоса бароварда, касби омӯзгории худро дӯст дорем, бо дили соф, дасту домони пок хонандагонро дар рӯҳияи худшиносии миллӣ, ватандӯстӣ тарбия намоем. Бисёртар худомӯзи намуда, ба ҳар як дарс тайёрии пухта бинем. Дар дарс аз методҳои гуногуни таълим истифода барем, то ки диққати хонандагонро ба дарс ҷалб карда тавонем.

Бешак, аҳли маориф дар амалӣ гардидани ҳадафҳои неқбинонаву раъиятпарваронаи Пешвои миллат саҳм мегузоранд ва бо дарки амиқ рисолати ҳешро содиқона иҷро менамоянд.

Шарифов Подавон
омӯзгори ИТМУ
№37, Аълоҷии маориф
ва илми Ҷумҳурии
Тоҷикистон

«МО БО ИННОТ СУЛҲ КАРДЕМ НА БО ҶНИ»

Мо собиқадорони ҷангу меҳнати ноҳияи Қубодиён бояд дар андешаи ободонию ватани худ бошем. Кучаву маҳаллаҳои обод намуда, ба гулгашти мусалло табдил диҳем. Вақти он расидааст, ки Тоҷикистони соҳибистиқлолро дар арсаи ҷаҳонӣ ҳамчун кишвари мутараққӣ ва сарсабзу хуррам муаррифӣ намоем.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон намунаи барҷаста ва боиси пайравии ҳамагон мебошанд. Пешвои миллат баҳри ободонию ватани азиз ҳамеша дар талош буда, тамоми кӯшиши худро ба ҳарҷ медиҳанд, то кишвари мо боз ҳам ободтар гардад.

Баъди сафарҳои қорӣи Пешвои миллат ба шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурий мардуми сарбаланди Тоҷикистон роҳи пешрафту тараққиётро интихоб карда ба сӯи ояндаи дурахшон қадамҳои устувор менамоянд. Бунёди даҳҳо иншооти ҳаётан муҳим, ободии минтақа, сарсабзии ҳар хонадон, шодиву суруди хурду калон гувоҳи ин гуфтаҳо.

Чунонки иттилоъ дорем, чанде қабл зимни сафари қорӣашон ба вилояти Бадахшон Пешвои миллат баъд аз ифтихори чандин биноҳои муассисаҳои таълимӣ фарҳангӣ, давлатӣ ва корхонаҳои дар шаҳри Хоруғ ва ноҳияҳои Бадахшони кӯҳӣ бо аҳли ҷомеа мулоқоти судманд анҷом доданд. Ин мулоқоти таърихӣ дар рӯзҳои таҷлили ҷашни 27-солагии Истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат гирифт. Пешвои миллат аёми ҷанги хонумонсӯзи шаҳрвандӣ, бо ҷонфидой ва кӯшишу заҳматҳои беандоза, саъю талошҳои шабонарӯзӣ ба имзо расидани созишномаи истиқрори сулҳу ёдовар шуда, таъкид намуданд, ки «Мо бо ИННОТ сулҳ кардем на бо ҶНИ».

Ҳақиқатан, мардуми шарифи тоҷик шоҳиди он аст, ки сулҳи тоҷикон, ки назираш дар олам вуҷуд надорад маҳз бо ҷонфидоии Пешвои миллат муяссар шуд, вагарна мо ба ҳоли

кишварҳои ҷангзада гирифта будем! Маҳз сиёсати ҳақимонаи Пешвои миллат моро аз вартани ҳалокат ба ояндаи дурахшон расонид. Роҳбари давлат қадри сулҳро дар мадди аввал гузошта ба тамоми талаботи муҳолифин розӣ шуданд, мансабҳои баланди давлатиро ба онҳо доданд ва муҳимтар аз ҳама тамоми ғуноҳҳои нобахшидани муҳолифинро бахшиданд.

Аммо муҳолифин, яъне ҶНИ дар камин меистодааст, то аз ҳалимии Роҳбари давлати тоҷикон истифода бурда, шабхуон зананд. Пайт мепоидааст то бори дигар миллати моро ба хоку хун оғушта созад, зеро онҳо кайҳо дину маҳзаб ватану миллатро фурӯхта буданд. 12-уми майи соли 2018 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳангоми суҳанрониҳои дар мулоқот бо намоёндогони ҷомеа саҳифаҳои нави хиёлати ҷиноятии ҳизби наҳзати исломӣ ва хоҷагони хориҷӣ онро нисбат ба давлату мардуми Тоҷикистон ифшо намуданд. Дар ин суҳанронӣ Роҳбари давлат бо таъкид ба далелҳои муътамад ва мисолҳои дақиқ бо ин мазмун таъкид карданд, ки пайравони ҶНИ мазҳаби бегонаро қабул карда, баъзе аз онҳо дар хизмати доираҳои махсуси идеологии он қарор гирифтаанд.

Пас аз садо додани ин ҳақиқати ошкор, роҳбарони гурезаи ҶНИ ва хоҷагони он ба изтироб афтада, маъракаи васеи иттилоотиро барои инқори ин ҳақиқат ба таври сунъӣ созмони опозиционӣ бо номи «Паймони миллии Тоҷикистон»-ро таъсис доданд, ки онҳо ифротгарони наҳзати Муҳиддин Кабирӣ, Алим Шерзатмонов, Шарофиддин Гадов ва Илҳом Ёқубов, аз тариқи сайтҳои атрофи ин мулоқоти Пешвои миллат мусоҳиба ораста, талош доданд, ки наҳзатиёно аҳли мазҳаби ҳанафӣ нишон дода, шаи шудани онҳоро бо ҳар роҳ пинҳон кунанд.

Далелҳои бешумор, шоҳидии аъзои ҳизб, санаду навору суратҳои зиёде борҳо исбот мекунад, ки роҳбарони ҶНИ мазҳаби халқӣ худро

фурӯхта, пурра ба мазҳаби бегонаи шиа даромадаанд.

1. Санадҳои таърихӣ нишон медиҳад, ки аксари роҳбарияти ҶНИ ҳанӯз аз даврони Иттиҳоди Шӯравӣ то имрӯз худро муриди роҳбари инқилоби шиагии Эрон Оятулло Ҳумайнӣ дониста, ҳамчун шиаҳои инқилобӣ ўро бо эҳтиром «Ҳазрати Имом» меноманд.

2. Далели дигаре, ки дараҷаи олии пайравии пойбандии наҳзатиёно аз мазҳаби шиаро исбот мекунад, аксари роҳбарони ҶНИ номҳои фарзандонашонро ба номи имомони мазҳаби шиа, номҳои пешвоёни инқилоби исломии Эронро ба монанди Меҳдӣ, Ҷавод, Боқир, Муртазо, Ҳумайнӣ, Биҳиштӣ, Рухуллоҳ, Хусайнӣ, Бохунар, Ҷамрон, Ҳоирӣ, Заҳро ва ғайраҳо номгузорӣ кардан мебошад. Масалан, фарзанди худӣ асосгузори ҶНИ Нурӣ-Биҳиштӣ ва Хусайнӣ, фарзандони раиси ҶНИ М. Кабирӣ Рухуллоҳ, Муртазо, Биҳиштӣ ва Меҳдӣ ва ғайра ном доранд. Инҳо ҳамаашон номҳои пешвоёни инқилоби исломии Эрон аст, ки ба таври аънанавӣ барои тоҷикон хос нест. Ин далелҳои оддӣ пайравии роҳбарони ҶНИ-ро нисбат ба пешвоёни мазҳаби шиа нишон медиҳад.

3. Далели дигари ғароиши бевоситаи роҳбарияти ҶНИ ба мазҳаби шиа дар он аст, ки дар солҳои ҷанги шаҳрвандӣ садҳо нафар фаъолон ва пайравони ин ташилот дар мадрасаҳои динии шиагӣ дар Эрон дарс хонда, ба мазҳаби шиа даромадаанд. Таъминоти молики худ ва оилаҳои роҳбарони ҶНИ пурра аз тарафи марказҳои мазҳаби шиа таъмин мешуд.

Баъди барқарории сулҳ дар Тоҷикистон алоқаҳои аъзоёни ҶНИ бо мазҳаби шиа бақувваттар шуд. То манъ шудани фаъолияти ҶНИ беш аз 800 нафар ҷавонон, аксарашон фарзандон ва хешу таборони аъзоёни ҶНИ мебошанд, дар мадрасаҳои мазҳабии Эрон дарс меҳонданд.

Соли 2013 раиси ин ҳизб М. Кабирӣ дар Техрон муовини роҳбари ин ҳаракати байналалӣ

интихоб шуд.

Бояд гуфт, ки «ҳаракати байналалӣ бе-дорӣ исломӣ»-як ҳаракати динӣ ва сиёсӣ ифротгароӣ мазҳаби шиа буда, қувваҳои динию сиёсӣ шиа-шиагаронро дар мамлакатҳои гуногуни ҷаҳон бо ҳам муттаҳид мекунад.

Ҳамаи ин далелҳои ҳақиқатҳои нишон медиҳад, ки роҳбарони ҶНИ дар ивази молу манфиат мазҳаби шиаро қабул карда, аз доираи мазҳаби аҳли суннат ва ҷамоат берун шудаанд.

Номҳои оилавиашон, гапҳоиашон ва шиорҳоиашон, амалҳоиашон, ҷойи хонданашон, паногоҳҳоиашон, ҷойи зиндагиашон, амалҳоиашон, ҳамааш нишон медиҳад, ки онҳо аз мазҳаби аҷдодии халқи тоҷик рӯиност даст кашида, ба мазҳаби бегона дохил шудаанд.

Бинобар ин, собиқадоронро зарур аст, ки баҳри ҳифзи фазаи андешаи динӣ, сулҳу ваҳдат ва якпорчагии давлат ҷидду ҷаҳд намоем, руҳияи созандагиву бунёдқироӣ талқин, дар ободонию ватани азиз, таълиму тарбияи фарзандон, ҳифзи арзишҳои миллӣ ва дигар муқаддасоти худ бикушем. Маҳз ваҳдати миллӣ ва оромиву амнияти давлатӣ имкон медиҳад, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун таҷассумгари сулҳу ваҳдат муаррифӣ гардад.

Аз ин рӯ мо собиқадоронро ҳам фарзӯ ҳам суннат аст, ки аз як пиребон сар бароварда, дар атрофии Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон муттаҳид бошем, дастуру ҳидоятҳои ўро ба ҷону дил қабул намоем.

Мо собиқадорони ноҳияи шуқрона аз он мекунем, ки дар фазаи амну оромӣ ва озодию яқдигарфаҳмӣ зиндагони мекунем.

Шуқрона мекунем, ки Ватан дорем ва моро дар тамоми дунё бо фарҳанги ғании тоҷикиямон мешиносанд ва қад мекунанд.

Саидмуродов Шодӣ,
раиси шӯрои собиқадорони ҷангу
меҳнат.

ЭҲТИРОМИ ПАДАРУ МОДАР

Ҳурмати падару модарро ба ҷо овардан, онҳоро эҳтиром намудан ва ба хизматҳояшон тайёр будан шарафи бузурги фарзанд ва сифатҳои волои инсонист.

-Эй нури чашм! Меғӯяд пири хирад. Ҳар рӯз пас аз бархостан аз хоб ва адои шустушӯӣ бо тавзӯӣ ва бо забони нарм ба падару модарат салом деҳ. Аз иҷрои ҳар як супориши онҳо гарданкаши макун, бо дидаи дурушту бад ба дидаҳои пурмеҳри онҳо нанигар «Чавони беадаб дарахти бесамар аст», меғӯянд. Ту ниҳолӣ, дили падару модарбарги ниҳол. Он баргҳо аз ҳаракатҳои бечои фарзанд ҳамеша меларзанд, ноором мешаванд. Ту ҷони волидайн ҳастӣ. Онҳо ҳам ҷони туянд:

«Гиромитар аз хуни дил чизе нест, Хирадманд фарзанд бо дил якест».

Саъй бинмо, ки падару модар аз ту шод бошанд, шодмонии онҳо ба ҳаёти ту шодмонӣ хоҳад овард:

«Ҳар он писар, ки падар 3-ӯ бувад хушнуд, На рӯзи ӯ баду на айши ӯ душвор!»

Дар айёми пири хизмати падар ва модарро ба ҷо овардан, ба қомати хамида, ба дастнони аз камоли пири бемадори онҳо асос шудан шарафи ҷавонист. Чунон, ки дар айёми тифлият ниҳоли сабзу мавзун сари дасти падару модар, будӣ, дар айёми пириашон ту асои дасту соябони сари онҳо бош ва хизматшонро бод илу ҷон ба ҷо овард:

«Ба пири хизмати модар – падар кун, Ҷавонию чунун аз сар бадар кун!»

(Носири Хисрав)

«Намак дар комҳо ширинтар аз шаҳду шакар гардад, Чигарҳо хун шавад, то як писар мисли падар гардад

Падар аз шавқи дил дар кӯдакӣ дасти писар гирад, Ба умеде, ки дар пири писар дасти падар гирад!»

Падару модари мушфиқ ононеанд, ки баҳри ҷашонданӣ шаҳди зиндагӣ бар фарзанд, ғунҷаи ба шукуфтан моили гулшани ҳаётро чун ҷони ширини худ эҳтиёт мекунанду баҳри нарасидани осебе ба ин ғунҷаи боғи умед аз риштаҳои ҷон парда медӯзанд ва ба рӯи он мекашанд:

«Кист он касс, ки шири софу лазиз, Ба шумо аз чигар расонду ҷашонд, Баҳри осоиши шумо аз хоб, Хест, гавҳораи шумо чунбонд».

Падару модарро ҳурмат намудан ва хизматшонро ба ҷо овардан фарзандро ҳамеша сарбаланд мегардонад.

Фаромӯш макун, ки ту низ падари фарзанд хоҳӣ шуд. Чуноне, ки аз тарбияи неки боғбони соҳибтаҷриба нахл ба камол мерасад ва ҳосили хуб медиҳад, аз тарбияи хуби падар фарзандаш неқном шавад.

«Ҳеч неъмат беҳтар аз фарзанд нест, Ҷуз ба ҷон фарзандро пайванд нест, Ҳосил аз фарзанд гирад коми мард, Зинда аз фарзанд монад номи мард!».

Аммо барои он, ки ба номи неки фарзанди ҳеш дар ҷаҳон неқном монӣ, имрӯз ба панду насиҳатҳои некаш бояд эътибор диҳӣ ва ба он амал намоӣ. Дар назди падару модар баланд «уфғ» мағӯ, вай нешест, ки ба синаи онҳо мехалад. Аз ин банд-банду устухонашон ба дард меояд. Дар айёми тифлият падару модар парвонаи шамъи рухсори ту буданд, дар дами пириашон ту бояд парвонаи ҷонсӯзи гирди сари онҳо бошӣ ва қарзӣ фарзандии ҳешро ба ҷо орий. Раво модар, ки пас аз хонадор шуданат тасодуфан аз оташи рашки зан риштаи меҳри дили модару падар канда шавад ва дуди оҳи таассуф аз дили онҳо бурун ояд.

Ҳаргиз беҳуда ба падару модар шикоят карданро раво мадор, ки дилашонро меозорӣ. Шаб ба ҷое равай ва наой, ё дер ой, қабл аз он падару модарро огоҳ бикун, ки дили онҳо беқарор ва хоҷири оромашон ноором нашавад. Аз дидаи падару модар дурр равай, ба онҳо доимо хатнависиро фаромӯш макун, ки хатро нисфи мулоқот гӯянд...

Модар одаместки баҳри озор наёфтани фарзанд ба ҳамаи мушқилиҳо тоб меорад ва тамоми вазнинии зиндагиро ба души худ мегирад.

Хулоса, дар ҷавонӣ ба қадри модар расидан ва хизматашро ба ҷо овардан боиси неқномист:

«Касе, к-ӯ шуд ба номи нек машҳур, Пас аз маргаш бузургон зинда хонанд, Вале он кас, ки бадфеъл асту бадном Агарчи зинда бошад мурда донанд!».

Қадри падару модарро доништан шарт ва зарур аст. Фарзанд бояд ҳамеша ба иҷрои хизмати онҳо тайёр бошад!

Ҳар касе, ки падару модарро дӯст медораду ба Қадри онҳо мерасад ва эҳтиром мекунад, азизи одамон хоҳад буд!

Разиюлло Абдуллозода аз китоби «Футуватнома» Душанбе «Адиб» 1993

Гирдоваранда Шерали ШЕХВАЛИ

НАШЪАМАНДӢ ВА ОҚИБАТИ ОН

1. Истеъмоли бонг хусусан ба халқҳои Осиёи Миёна расм аст. Бонгро дар ин ҷо замонҳои қадим низ истифода менамуданд. Баъди кашидани бонг шахс каме махмур гашта ҳудахро сабук ҳис мекунад, ба назараш ҳама чизҳои гирду атроф зебо ва озода менамояд, ӯ худро аз ҳама пурқувватӣ зебо меҳисобад.

Ҳангоми ба организми одам афтодани бонг чӣ ҳодиса рух медиҳад? Моддаҳои таркиби бонг-маттабиол ба шуш ва хун ҷабида шуда, ба майна ва тамоми аъзои бадан паҳн мешавад. Тавре, ки ба мо маълум аст байни ҳуҷраҳои майна алоқаи махсус вуҷуд дорад, ки тавассути он мо фикр мекунем, менависем, мехонем, бо одамон муомила мекунем ва ғайра. Моддаҳои нашъадор ин алоқаи байни ҳуҷраҳоро вайронг карда майнаро аз ғизо-гирӣ маҳрум месозанд ва байни ҳуҷраҳои майна алоқаи хавфноки «навро» ба вуҷуд меоранд.

Истеъмоли бонг ба шахсияти одам низ таъсир мекунад. Бонгиён сустирода, хотирпарешон шуда алоқаашро бо одамони гирду атроф ва ҳешу табор мекананд. Дар оилае, ки шавҳар бонг мекашад аксар хархашаю ҷанҷол рӯй медиҳад, ки ин албатта ба инкишоф ва тарбияи кӯдак бетаъсир намеонад. Ранги рӯи ҷунин шахсон парида руяшон чиндир мешавад, мӯй ва дандонашон мерезанд, зуд пир мегарданд. Сабаби ин дар он аст, ки бонг ба чигар, дил, гурда, чашм ва гадудҳои ҷинсӣ таъсир мекунад.

Чунин беморӣ аз куҷо пайдо шуданаш мумкин? Чӣ тавр одами солимакъл ҳудахро ба ин ҳол меафканад? Ҳангоми пурсидани беморон чанд сабаби нашъамандӣ ошкор шуд (масалан, аз ҷашидан, таъсири рафиқон, осеби рӯҳӣ ва ғайра) Вале қатъи назар аз сабабҳои ба хулоса омадан мумкин, ки шахс ба ин кор бинобар паст будани одоби ахлоқ, сусиродагӣ, беэътиборӣ дода мешавад. Нашъаманд гумон мекунад, ки ҳар лаҳза ҳудахро аз ин роҳ боздошта метавонад. Вале ҳай-

ҳот нашъамандӣ ба ӯ касб мешавад, организм ба он одат менамояд, майна ва дигар узвҳо бе истеъмоли он нағз кор карда наметавонанд. Дар баъзе ҳолатҳо ҳатто одамони иродашон қавӣ низ аз ин кор мустақилона даст кашида наметавонанд. Фақат дар натиҷаи муолиҷаи дурру дароз аз ин офат халос шудан мумкин.

Ба ҷамъият хусусан нашъамандӣ зарари ҷиддӣ меорад. Беҳуда нест, ки барои нашъамандӣ мувофиқи қонун ҷазо медиҳанд. Масалан, одамони барои ғайриқонунӣ харидан, тайёр кардан, нигоҳ доштан ва фурӯхтани нашъа то 10 сол аз ҳуқуқи озодӣ маҳрум карда мешаванд. Барои ба ин кор ҷалб кардани дигарон то 5 сол ва агар онҳо ноболиғ бошанд то 10 сол аз озодӣ маҳрум мекунад.

Боре як писараки 8-солаеро ба назди мо оварданд. Аз гуфтахои модараш маълум гардид, ки ӯ инчиқ аст, дарди шаҳак дорад, таъбаш хира, тез асабӣ мешавад, дарсро аз худ намекунад, шабҳо дар хобаш доду фарёд мекунад. Ягон авлодаш бемории рӯҳии ирсӣ надошт. Вале маълум гашт, ки падари ӯ 10 сол боз тареҳӣ аст.

Аввалҳо ӯ бонг мекашид, сонӣ ба ҷавҳари тареҳ мегузарад. Барои муолиҷа розӣ нест, зеро боре худаш бас кардани шудаасту бефоида. Ҳамин тавр тадриҷан ӯ заифу камқувват, ҷашмонаш хира шуда, пойҳояш варама карданд, зуд-зуд ҷои қорашро иваз мекунад, ба одамон боварӣ надорад. Аз ин хулоса баровардан мумкин, ки сабаби касалии кӯдак низ падар аст.

Нашъамандӣ хусусан ба зани ҳомила оқибати нохуш меорад. Кӯдакони ҷунин ҷунин занҳо мурда ё ноқис таваллуд мешаванд.

И.Ю.Олимов *Аз китоби «Волидон ва тансиҳати мактабчагон» Душанбе Маориф 1989*
Гирдоваранда Шерали ШЕХВАЛИ

РОЗИ ДИЛ

Дил ганчинаест, ки дар ӯ роз чун гавҳари шабҷароғ нигоҳ дошта шавад ва калиди кушояндаи қулфи ин оинаи ганҷ забон бувад, ки он ганҷ бо ӯ бурун ояд ва ҳастии ҳешро ба дигарон ошкор намояд.

Ин гавҳарро роҳи осоиш забон аст ва аз ин рӯ ба худ «Роз» ном гирифтааст. Нигоҳ доштани забон аз ифшои роз боиси осоиши дил ва ороиш дар назари аҳли хирад бувад. Аз сустии забон бояд биандешид, то роз дар дили соҳибдил нуҳуфта бимонад:

«Чу алмос к-оҳан

бибурад ҳама.

Сухан низ дилро бидорад ҳама.

Забонро мадоред бар ҷой суст,

Ки то розатон кас надонад

дуруст»,

(Абушақури Балхӣ)

Роз чун қатраборонест, ки дар ҳавзоби дил ҷамъ гардад ва қатраҳо бо гузашти айём қатра-қатра бурун н-ояд ва кам нашавад, дар самарии дил аз оромии ҳеш уфунат гирад ва он оромӣ соҳибашро ноором гардонад.

Мисли он ки:

«Чу об андар самар бисёр

монад,

Уфунат гирад аз ороми бисёр»

(Дақиқӣ)

Иди Сада аз Фаридуну Ҷамшед ёдгор аст

Абулқосим Фирдавсӣ пайдоиши ин ҷашнро ба замони дуввумин подшоҳи силсилаи Пешдодиён-Ҳушанг

мансуб доништааст. Гуё Ҳушанг ҳангоми саёҳат бо дарбориён ба море дучор омада, сангеро сӯйи он ҳаво медиҳад. Санг ба санги дигар бархурда, аз он оташаке мепарад ва ба ин васила оташ кашф мегардад.

Дар ривояти дигар омадааст, ки ҷашни Садаро Фаридун рӯзи бар Заҳҳок пирӯзӣ ёфтан бунёд ниҳодааст. Доир ба ривояти мазкур муаллифи матлаби «Шаби ҷашни Садаро ҳурмати бисёр бувад» (рӯзномаи Ҷумурият №9, 03.02с.2001) Муаззами Диловар чунин нигоштааст: «Чунонки маълум аст, Заҳҳок бар дӯши худ ду море дошт, ки онҳо мағзи сари одамиро хӯрда, ором мешуданд, Ҳар рӯз ду ҷавонмард тўмаи морони Заҳҳок мегардиданд. Ду нафаре, ки ба морони Заҳҳок хӯрок медоданд - Армоил ва Кармоил ба ҷои ду ҷавон якеро қурбон мекарданд, ва дигареро раҳо менамуданд ба шартӣ он ки ҷавон ба қуҳу биёбон, ба ҷои аз назари мардум дур биравад. Фаридун Заҳҳокро мағлуб карда, Армоилу Кармоилро муҷозот фармуд. Онҳо барои исботи бегуноҳиашон аз амали худ, яъне раҳо кардани ҷавонон ва ба қуҳи Дамованд фиристодани онон Фаридунро огоҳ намуданд. Фаридун шасеро ба Дамованд барои тафтиши ин иддао фиристод. Шасоне, ки Армоилу Кармоил озод карда буданд, дар болои хонаҳои худ гулан афрухтанд. Намояндаи Фаридун аз ин гулханҳо шумораи онҳоро таъин карда, ки онҳо сад нафар буданд». Дар омади сухан гуфтанием, ки тибқи ишораи баъзе сарчашмаҳо сад нафари дар боло зикр гардида гуё ниёгони гузаштаи курдҳои имрӯза будаанд.

Иддае бар ин боваранд, ки Сада дар замони Каюмарсу Исфандиёр ва Фаридуну Ҷамшед арзи ҳасти намудааст:

Ҷашни Сада, амиро, расми кибор бошад,

Ин оини Каюмарсу Исфандиёр бошад. (Манучеҳрӣ)

Сада ҷашни мулуки номдор аст,

Зи Афридуно аз Ҷам ёдгор аст.

(Унсурӣ)

Тибқи навиштаи муҳаққиқи муосири тоҷик У.Тоиров аҷдоди мо, яъни халқҳои эронинаҷод, дар рӯзи иди Сада ҷашн орошта, тамоми шаб гулхан афрӯхта, дар гирди он рақсу бозӣ мекарданд ва ба осмон кабутарҳо сар медоданд. Ба муносибати ин ҷашни бузурги ниёгон шоҳону амирон ҷамъ омада, шоирон дар васфи Сада шеърҳои тозаҷодӣ ҳешро қироат бинмуда, баробари мадҳу ситоиши дарбориён онҳоро ба саховатмандию хайру мурувват даъват мекарданд.

Ин ҷашни бостонии ниёгон гарчанде дар шукуҳу шаҳомат баробари Наврӯз набошад ҳам дар қисмате аз деҳоти кишвар онро истиқбол мегиранд ва ҳангоми фарорасии он оташи Садаро фурузон намуда, хурду калон аз болои он меҷаҳанду дар аснои иҷрои «аловпарақ» «Зардии ман аз ту, сурхии ту аз ман» меғӯянд.

Мо ҳама дар арафи иди Сада қарор дорем. Кулли ҳамдиёронро бо фарорасии ин ҷашни меҳрофару ваҳдатсози миллӣ табрику шодбош гуфта, барояшон тани сихату руҳи ботлида ва сурхии оташи Садаро орзумандем.

Шаҳло Абдусаломова,
мудири баҳши фарҳанги ноҳия

МАЪРИФАТИ ОМУЌЗГОР

ОмуЌзгор - шахсест, ки фарзандони шуморо таълим ва тарбия медиҳад, худро ва шуморо аз оташи дузах, наҷот медиҳад. (Муҳаммад с.а.в.)

ОмуЌзгор шахсест, ки доимо меомӯзад ва он чи андухтааст ба дигарон таълим медиҳад. ОмуЌзгор дар ҳама давру замон дар байни аҳли ҷомеа мақом ва мартабаи ҳосе дошт. Имрӯз омузгорон арзу шикоят мекунамд, ки мардум моро хурмату эҳтиром намекунад ҳатто хонандагон ба рафти дарс халал мерасонанд.

Мехостам ба ин гуна саволҳо аз таҷрибаи на он қадар бисёри худ посух гардонам. Ба фикри ман яке аз мушкилиҳои муҳими соҳаи маориф дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ин нарасидани омузгорони касбӣ мебошад. Қадом омузгоре, ки меҳода дар ҷомеа мақом ва мартабаи баланд дошта бошад ва шогирдонаш ўро хурмату эҳтиром намоёнд дорои хислатҳои сифатҳои зерин бошад: пеш аз ҳама бояд психолог бошад, хусусиятҳои синин ва психологизми хонандагонро сари вақт фаҳмида, дар ҳар маврид востатҳои матлуби таълимиро интиҳоб ва истифода бурда тавонад. Ҳатман давра ба давра аз курси тақмили ихтисос гузарад, ба ҳар дарс бо омодагии қиддӣ дарояд, китобҳои бадеӣ, асарҳои ғазалҳои шоирони классики тоҷикон ва ҷаҳонро мутолиа намоёнд, эҷодкору наовар, соҳибмаърифат намунаи ибрат, росткор, фидокор, ростқавл, рострав, ҷасур, зебопараст, ватанпарвар, ватандӯст, ҳидоятгар, донишманд, меҳнатдӯст, хирадманд, ҳалолкор, маъсулиятшинос, одил, наққор, меҳробон, ташилотчӣ, ҳавасмандгардон, донишпарвар, роҳнамо, қонуншинос, маслиҳатдиҳанда, худомӯз, суҳанвар, шукргузор, худогоҳ, вафодор, дурандеш, саховатпеша, манфиатбахш, аз таърихи халқи худ огоҳ, аз дастовардҳои техникаи ҳозиразамон бархурдор этикаи либоспӯшӣ дошта бошад ва муқаддасоти миллии Ватанамонро ҳимоя кунад. Омузгорӣ ба синну сол вобастагӣ надорад. Дар аксар муассисаҳои таълими ҳайати асосии омузгоронро ҷавонон ташкил медиҳанд. Бисёрии онҳо боз таҳсилдидаи гуруҳ ва шӯбаҳои ғоибонаанд. Онҳоро мебошад дар ёд дошта бошанд, ки пешаи омузгори аз шахс фидокорӣ, садоқат ба ватану миллат ва заҳмату меҳнати сангинро талаб менамояд ва тай намудани роҳи пурмашақате дар пеш аст. Барои пешрафти соҳаи маориф шабу рӯз дар фикри мутолиа бошанд, барои баланд бардоштани маҳорат ва малакаи касбиашон талаш варзанд, ҳирфайи (касбӣ) интиҳобкардаашонро дӯстдоранд, эҳтиром намоёнд ва ин рисолатро ба ҳукми сарнавишт бипазиранд.

Дар охири суҳанҳои худ ба ҳамаи ҳамкасбони муҳтарам дар ин роҳи пурмашақат тани сихат, умри бобаракат таманно дорам.

Ҷуманазаров Рустам,
муовини директори МТМУ №18

МУНОФИҚРО МАДОН ЁРИ МУНОСИБ

Паёми табрикии роҳбари Ташилотии террористии экстремистии Ҳизби наҳзати исломӣ Муҳиддин Кабирӣ ба мардуми Тоҷикистон ҳамаро дар ҳайрат гузошт, зеро ин табриқот баёнгари мунофиқ ва дуруя будани Кабирӣ мебошад. Агар аз рӯи инсоф назар андозем мебинем дар солае ки гузашт дастовардҳои бузурге насиби аҳолии кишварамон гардид. Яке аз онҳо ба кор даровардани агрегати якуми НБО Роғун мебошад. Ва агар ба қаламрави кишвар назар андозем мебинем, ки чӣ дар деҳот ва чӣ дар шаҳрҳои қорҳои ободони зиёде рафта истодааст, хусусан симои пойтахти азизамон шаҳри Душанбе кулан дигар шудааст, ки бинандаро ҳайрон месозад.

Мо дар аввал гуфтем, ки табрик кардан ба муносибати соли нави мелодӣ назди ҳоҷагони оҳунди Кабирӣ ва ҳаммаслаканаш куфр варзидан ва ширк овардан ба Худованд мебошад. Инҷо маълум мешавад, ки табрики соли нави Кабири барои тамаллуқ кардан дар назди Аврупоиҳо ва худро шахси дунёвӣ нишон додан мебошад.

Хуб, мебинем, ки Кабири меғӯяд: «Онҳое ки бо вучуди таҳаввулотии бузургии асри гузашта дар кишвар боқӣ монданд...», агар таҳаввулотии асри гузашта, ки ба қуштори беш аз сад ҳазор мардуми бегуноҳ ва муҳочир шудани садҳо ва ҳазорҳо ба кишвари ҳамсоя бошад пас ин таҳаввулот бо айби ки ба вукӯъ омад, ҳама медонанд ки гуноҳкори ин воқеаҳо ҳамаи ҳизби ТЭТ наҳзатӣ буд. Кӣ ҷомеъаро ором ва мардумро сарчамъ намуд, албатта Пешвои Миллат?! Боз меғӯяд: «Миллати азияткашидаи мо ки ҳам таҷрибаи талхи низоъҳои идеологӣ ва қавмиро дорад...» чуноне ки гуфта гузаштем ин миллати бошарафи тоҷик аз ниятҳои шуми шумо огоҳ шуда ва аз гузашта панд гирифта дигар ҳаргиз ба доми фиреби шумо намеафтанд, зеро он ҷудоие, ки шумо байни ин миллат андохтед барои мардум дарси ибрат мебошад.

Агар шумо дар фикри ваҳдат ва яқдили ин миллат мебудед даст ба ин қорҳои сиёҳ намезадед, балки дар пайи обод кардани ватан мешудед, аммо ҳайҳот ба ҷойи ободӣ ба ин сарзамин харобӣ овардед.

Алхамдулилоҳ ҷомеаи Тоҷикистон ҷомеаи солим мебошад, ки дар зери сиёсати хирадмандонаи Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон дар роҳи бунёдкорӣ ва созандагӣ қадам монда истодаанд ва қаромату арзишҳои муштаракҳои инсонӣ дар мадди аввал гузошта шудааст.

Ба мардуми Тоҷикистон чӣ мусалмон ва чӣ ғайри мусалмон дар ҷашн гирифтани идҳои худ озод ва баробархуқуқ мебошанд.

Амният ва рафохияти мардум побарҷост.

Қарчиев Зайниддин, сархатиби масҷиди
ҷомеи маркази ноҳия.

Тирамоҳи соли 1954 ману падарам сокинони охири деҳаи Урфад бо зодгоҳамон падруд гуфта, назди оилаамон, ки пештар ба маркази ноҳияи Сангвор деҳаи Лоҷирк рафта буданд раҳсипор шудем. Гуристон дар охири роҳи деҳа буд. Назди гури модарам нишастем, падарам ашқрезон дуо кард, ба зодгоҳамон, ба деҳи холии беодами сугвор хайрбод кардем.

Падарам дар гардиши роҳи кӯҳӣ ба қафо ба деҳаамон бо алам нигариста гуфт, ки шояд дигар дидани зодгоҳ, насибаш нагардад. Ҳамин тавр ҳам шуду падарамро дидани диёри аҷодӣ насиб накард. Он вақт ман панҷсола будам. Баъди 25 соли ба зодгоҳ рафтаним, лаззати зодгоҳи соли 1992 фирории мулки афгон шудан, азизии Ватану ноҳияҳои Қубодиёну Шахритузи ба воқеа расидаамро ҳис карда, алами падарамро бештар дарк кардам.

Чи хел аламовар набошад он ҷое, ки кас ба дунё омада, аз ҳаволаи нафаси аввалину дар заминаш қадами нахустин гузошта, қафи оби муссафои чашмаҳои аз зери харсангҳо ҷориашро нушидааст. Диёри кӯҳсор барои тоҷики аз дасти истилогарон паноҳ бурдаю ҳастияшро ҳифз намуда, макони муқаддас аст. Лаҳзае осмон абри шудаду борон борида, боз кушода шуда, шӯъои офтоб себаргаҳо, долу дарахтҳо ва баланду хамиҳоро дилрабатару муаттар месозад. Баъди 25 соли ба зодгоҳ

Ба истиқболи 30 солагии Истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон

(Силсиламақолаҳо аз китоби омодашари
"Хотираҳо"-и Кувват Додов)

ХАЙРБОД

рафтан, шаби боронии тул-лониро паси сар карда, бо баромадани офтоб соатҳо аз лазати манзараҳои биҳиштосояш сер нашудам. Баъди бориши шабона дар шӯълаи офтоб ҷиллои табииати афсункор, чаҳ-чаҳи булбулон, қақраи кабӣҳо, овози шарша-раҳо, лағшиши дарёи Хинго-би ҷое ҳамӯш, ҷое хурушон равонро чашми бино, гуши шунаво мебарояд. Манзараҳои биҳиштосояи кӯҳсорон манбаи илҳомии эҷоди шоирон Мирзою Боқӣ, Муъмину Бозор, Лоикӯ Гулрухсор, Ашӯр Сафару Назрӣ Яздонӣ ва садҳо тани дигар гардидааст.

Шоири халқии Тоҷикистон Назрӣ Яздонӣ, ки худ зодаи деҳаи Сангвор аст, фармудаанд:

**Равам Ваҳе равам
Ваҳиёи Боло,
Равам бар хиттаи
зебои дунё.**

Даштакҳои Шеру Лайрун, Рехчу Вромун ва ҷангалзори Нусайю заминҳои чанд зинаи сердолу дарахти Ғовдои боло, поёну миёна даполат аз водии хуррам дар қалби кӯҳсорони сар ба фалак кашада мебошад. Моҳиҳои ҳаррангаи рудҳо, ҳавзи кабу-

ди Посун, дараоби ба дардҳо дармони Юзманд, мазори Дӯсти Худо Ҳазрати Бурхи Сармасти Вали ва ғайра ҷойҳои зиёрати зоирону сайри сайёҳон ба шумор мераванд.

Кору пайкору зиндагонӣ дар кӯҳистон пештар душвору пурмашақат буд. Сармои кӯҳистон нисбат ба водӣ тулӣ буда, 6-7 моҳи фасли солро дар бар мегирад. Аз обшавии барфҳо сар карда, то нимаи дуюми моҳи ноябр мардум ба кишту кор, ҷамъоварии ҳосил ва захираи хуроки чорвою ҳезум шугл меварзанд.

Бо вучуди гувороиҳою нугувороиҳош лаззати зодгоҳ, давраи хуштарини зиндагӣ, наврасию ба камол расӣ барои ҳамма азизу муътабар аст. Ва ғунд, ки ҳар сол нушидани оби зодгоҳ ба саломати инсон манфиатовар мебошад.

Моҳи октябри соли 1954 аҳолии ноҳияи Сангвор, аз он ҷумла маркази ноҳия шаҳраки Лоҷиркӯ асосан ба водии Вахш ба ноҳияҳои ҳозираи Қубодиёну Ҷалолиддини Балхӣ, Ҷайхуну Шахритуз ва Панҷу Дӯстӣ кучониданд. Шаҳраки холимонда манзараи аҷиб дошт. Аз чи бошад, ки дар аксари хонаҳо само-

ворҳои хурди мисини русӣ ва ашёҳои ҳархелаи қоршоями рӯзгор паҳну парешон меҳоданд. Чандин солҳо маро андешаи он, ки хилофи ноҳияҳои дигар барои чӣ аҳолии ин макони ободро саросар муҳочир карда, онро ба харобазор табдил доданд, домангир буд.

Аз нуқтаи назари манфиати иқтисодӣ ҳам ин заминҳои кӯҳдомани тулли ним аср бе одам монда, метавонист кишварро бо ҳазорҳо тонна маҳсулоти чорво таъмин кунад.

Ба ин суолҳо баъди омузиши мусоҳибаи академик Мусо Диноршоев бо алома Бобоҷон Ғафуров ва шарҳи ҳоли яке аз аввалин муҳочирӣ зибӣи кӯҳистони аз ноҳияи Тавилдара, Сангвори ҳозира Хайрулло Ғайзуллоев, ки соли 1940 ба деҳаи Димитрови ҷамоати Тахти Сангини ҳозира, ки дар ҳайати ноҳияи Шахритуз буд, кучида омада ҷавоб ёфтам.

(ИДОМА ДОРАД)

ДИЛСЌЗИ ДИНИ МУБИНИ ИСЛОМ БУД

сти фаёли рӯзнамаи вилоти Бухоро нақл менамуд тамошо кардам. Ровӣ дар рафти намоиш ҳамзамон суроғи манзили ҳамон ҷурналист-қаҳрамони барномаро, ки зани рус буд баён кард. Ман ба ӯ мактуби фиришода, хоҳиш намудам, ки ба ман дар барои Саҳбо маълумот диҳад. Чунки Саҳбо аз Бухоро бо супориши Амир Олимхон беки Қубодиён таъин гардида омадааст ва баъдан дар ҳамаи ҷо аз тарафи Давронбек ваҳшиёна ба қатл расонида мешавад. Ҷавоби мактубро аз муҳбири рӯзнамаи "Бухоро ҳақиқатӣ" Муҳиба Ҳомидова гирифтам. Он кас бисёр миннатдорӣ баён карда, суроғи манзили номза-

ди илмҳои филология, олима Ҳалима Мухторова-набериани шери Саҳборо додааст. Моён муддати дароз бо ҳам тавасути мактуби мукотиба карда дар андак вақт барои як қисса мавод ҷамъ намудам. Қисса бо забони тоҷикӣ ва узбекӣ дар матбуот чоп гардид ва ба шакли китоб дароварда шуд. Ҳалима Мухторова "Саҳбо" ном китоби худро ба ман фиришод. Дар ин китоб маълумот дар барои Саҳбо ва аз шеърҳои тоҷикӣ ва узбекии шоир намунаҳо ғирдоварӣ шуда буданд. Баъд аз он дар хусуси охири беки Қубодиён, шоири барҷастаи тоҷик Саҳбо бисёр мақолаву хотироти одамон ба нашр расидаанд. Оли-

ми барҷастаи тоҷик, доктори илмҳои филологӣ, профессор, корманди шоистваи Тоҷикистон Муродиён Ҳасан Ғулмозода дар атрофи ин шоири бузург қорҳои назаррасеро ба сомон расонд. Девонашро пайдо ва ба чоп расонд.

Аз ашъораш маълум мегардад, ки Саҳбо дини мубини исломро хуб медонист ва дилсӯзи дини мубини ислом буд. Дар ин мавзӯ бисёр шеърҳои пурмазмун ва хонданбод низ эҷод карда аст. Яке аз онҳо марсия "Дар азои Муҳаммад Мустафо (с.а.в.)" мебошад. Шеърро пешкаши мусулмонони иззатманд мекунем, ки лоикӣ ёд кардан аст.

Неъматуллоҳи
Муҳаммадсаид.

ДАР АЗОИ МУҲАММАД

МУСТАФО(с.а.в.);

МАРСИЯ

Эй мусулмонон, зи чашмам ҳар замон
хун мечакад,
Дам ба дам, эй дӯстон, аз мағзи ҷон хун мечакад,
Сар ба сар аз чашми зори нотаовон хун мечакад,
Дар чаман ҳар дам зи шохи аргувон хун мечакад,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.
Одамон дар мотами шохӣ расул шуд сабзӯш,
Баҳри олам аз фироқи Мустафо омад ба ҷӯш,
Мурғу моҳӣ омад аз ғавти Муҳаммад дар хуруш,
Дам ба дам меомад аз сӯи само моро ба ғӯш,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад,
Лола шуд аз сӯи Аҳмад дар биёбон гарқи хун,
Рехт қӯҳ аз чашмаҳо ҳар лаҳза об аз ҳад фузун,
Аз хуруши баҳру бар ҷоми фалак шуд сарнагун,
Рафт аз чашми ҷаҳон он нури чашми кофу нун,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад,
Мерасад дар ғӯши ҷон ҳар дам садои хайф, хайф,
Аз замин то осмон пур шуд салои хайф, хайф,
Инсу чин афростанд он дам навои хайф, хайф,
Қӯху хомун нолаҳо карданд ҷойи хайф, хайф,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.

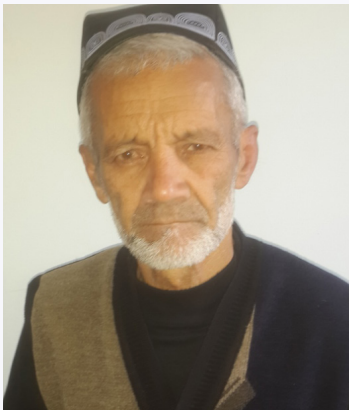
Осмон бардошт он соат хуруш алвидоъ,
Баҳру бар дар он замон омад ба ҷӯши алвидоъ,
Дому дар гардид яксар сабзӯши алвидоъ,
Нолаву афгон ҳамоил шуд ба дӯши алвидоъ,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.
Аҳли олам он замон аз дидаи хунҷо рехтанд,
Доғи дилро лоласон дар субҳи саҳро рехтанд,
Хуни ҳасрат дам ба дам аз ҷони шайдо рехтанд,
Оби ғам аз дидаҳо, хун ҳамчу дарё рехтанд,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.
Баски мотам он замон дар олами боло заданд,
Нақши айшу шодмониро ба пушти по заданд,
Ҷоми май дарҳам шикаста, санг бар Мино заданд,
Баски дарду мотами олам ба номи мо заданд,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.
Гиряи абр аз фироқи ҳасрати дидори кист?
Нолаи раъд аз ғамони он гули рухсори кист?
Шӯриши барқ аз ҳавои зулфи анбарбори кист?
Хам шуданҳои ҳиллол аз кулфати озори кист?
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.

Аз гулистони ҷаҳон бурданд ранги хурраи,
3-ин сабаб ҳаргиз надидам хонаеро бегаме,
Аҳли олам аз фироқи Мустафо шуд мотамӣ,
Бар ҳама ёрон шуд аз ин ғусса доғи аъзае,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.
Об мерафт чу ҷӯй аз дидаҳои Фотима,
Дар ҷаҳон афканд шӯриш хой-хойи Фотима,
Меҳалид он лаҳза хори ғам ба пойи Фотима,
Рафт бар ҷархи барин оху навои Фотима,

Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.
Шуд Абуҷабр ашқрез он лаҳза чун абри баҳор,
Қард оламо Умар аз ашқи хунин полазор,
Аз фиғону нолаи Усмон шуд олам беқарор,
Дам ба дам мекард Ҳайдар нолаҳои зор-зор,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.
Рафт сабру тоқат он дам аз дили зори Ҳасан,
Шуд хичил оби Фурот аз чашми хунбори Ҳасан,
Қас набуд он лаҳза ғайр аз дарду ғам ёри Ҳасан,
Заъфарон шуд аз андӯҳ ҳарду рухсори Ҳасан,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.
Шӯрише афканд андар даҳр фарёди Хусайн,
Бар фалак мерафт ҳар дам доду бедоди Хусайн,
Ҷумлаги ғамгин шуданд аз таъби ношоди Хусайн,
Қас набуд ҳар ғаму андӯҳ ҳамзоди Хусайн,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.
Бар фалакҳо рафт он соат фиғони аҳли байт,
Нолаву фарёдҳо шуд рӯзабони аҳли байт,
Қард он ҳасрат зи сар то по фиғони аҳли байт,
Дарду ғам омад бурун он дам зи ҷони аҳли байт,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.
Баъд аз ин, эй дӯст, тарки шодмонӣ кардан аст,
Аз фироқи Мустафо оху фиғоне кардан аст,
Бо вучуди очизҳо пар фишонӣ кардан аст,
Ҳамчу Саҳбо гоҳ-гоҳе тарзабонӣ кардан аст,
Дар азои Мустафо аз осмон хун мечакад,
Рӯзу шаб аз дидаи аҳли замон хун мечакад.

МОЛИЯЧӢ - ФИНАНСИСТ

Зверев Арсений Григоревич

манъ гардид. Ҳамчунин андозҳои нав ҷорӣ гардиданд ва гирифтани қарзҳои дарозмӯҳлат низ манъ шуд. Ба бонқҳо қабули вомбаргҳои бурднок манъ гардид. Дар ҳама вақт аҳоли водор гардид, то ин ки вомбардҳои ҳарбии нав харад. Ҳамагӣ дар ин муддат ба маблағи 72 млрд. сум вомбард бароварда шуд. Талабот аз аҳоли даҳшатовар гардид, аммо илоҷи дигар набуд. Дар натиҷаи ба аҳоли дар чор соли ҷанг ҷорӣ кардани талаботи даҳшатовари иқтисодӣ, сеяки бюджети давлатӣ аз ҳисоби аҳоли ташаккул ёфт.

Соли 1943, яъне қабл аз ду соли ба охирии ҷанг Сталин ба вазири молия Зверев супориш дод, реформаи баъдичангиро андешад. Нақшаи реформаи баъдичангӣ ниҳоят пинҳонӣ бояд татбиқ мешуд. Далели ба таври махфӣ андешидани реформаи баъдичангӣ он аст, ки аз мавҷудияти ин нақша танҳо 2 кас Сталин ва Зверев хабар доштанду халос.

Албатта ин беадолатист, яке аз шахсоне, ки саҳми бағоят калон дар ба даст овардани ғалаба дорад сарфи назар ба бисёриҳо номаълум аст.

Ҳар як ҷанг натавон ғалаба ба даст овардан аст. Зеро бе пул ба даст овардани ғалаба новобаста аз набарди бузург ё хурд буданаш маҳол аст. Масалан, на ба ҳама аён аст, ки дар ҚБВ аскарон барои қорнамоӣ бо маблағҳои пулӣ мукофотонида мешуданд. Масалан, барои афтонидани самолёти якмуҳаррика ба летчик 1000 ва барои афтонидани самолёти думуҳаррика 2000 сум мукофотпулӣ дода мешуд. Ҳамчунин барои махви як танк 500 сум мукофотпулӣ муқаррар гардида буд.

Хизмати беандозаи ин вазири молия буд, ки иқтисодиёт фаврӣ ба низомӣ ҳарбӣ гузаронида шуду низомӣ молиявии кишвар аз вартаи ҳалокат раҳо ёфт.

Муҳолифони Зверев, ки шумораи онҳо кам набуд онро эътироф мекарданд, ки гарчи Зверев мувофиқи маънои номаш дарранда бошад ҳам, аммо дар маҳорати қорбарияш қоиладар.

ба ғазаби Сталин гирифтورشудагон оғаҳи хуб доштанд. Вале сарфи назар аз гирифтори ғазаби Сталин шудан Зверев ақидаи худро дигар накард. Бинобар ҳамаи комиссияи махсуси КМ таъсис дода шуд. Комиссия масъалаи мазкурро пурра ҳаллу фасл намуд. Бояд гуфт, ки гарчи тафтиш ҳақ будани Зверевро таҳқиқ карда бошад ҳам, вале баъзе аъзоён аз тарс дилёб нашуданд, ки ҳақ будани Зверевро тасдиқ кунанд. Бо Сталин сану ман қарданро сарони кишварҳои абарқудрат наме-пиндоштанд, зеро аз ғазаби Сталин баъзе одамони сустирода дар эзорашон тар мекарданд. Аммо Зверев баҳс мекард ва факту рақамҳои "оҳаниро" мисол меовард. Сталин маҷбур шуд ба ҳақ будани қавли Зверев қоиладар.

Аз соли 1943 Зверев ба барқарор намудани иқтисодиёти кишвар оғоз намуда ба тариқи низомӣ ашаддӣ иқтисодиёт ӯ тавонист бюджетӣ бидуни дефитситро барқарор карда ба пуррагӣ аз эмиссия даст кашад.

Вале сарфи назар аз ин муваффақиятҳои назаррас на танҳо нисфи давлат ба харобазор табдил ёфта буд, балки тамоми иқтисодиёти кишвар гирифтори фалаҷ гардид.

Аз ин сабаб барои ба муваффақияти комили иқтисоди ноил шудан бояд ислоҳоти кулли даровард. Зеро дар муддати чор соли ҷанг дар дасти аҳоли 74 млрд. сум маҳфуз буд. Ин маблағ нисбат ба маблағи пуле, ки дасти аҳоли то ҷанг буд чор маротиба зиёд буд.

Зверев ин масъалаи басо мушқилро тавонист дар муҳлати мислаш таърих надида дар як ҳафта ҳал кунад. Дар муддати як ҳафта аз муомилот аз чор се ҳиссаи маблағи пулӣ бароварда шуд.

Ба ивази пулӣ аҳоли бо пулҳои нав аз 16.12.1947 сол оғоз бахшида дар муҳлати як ҳафта ба анҷом расонд. Пул беаҳдудият ба ҳисоби даҳ бар як иваз мегардид. Яъне бар ивази даҳ сум як сум дода мешуд.

Сарфи назар аз он ки ба реформаи пули ниҳоят махфӣ тайёри дида мешуд масалан, чунин миш-миш буд, ки худӣ Зверев занашро барои ошкор на-шудани реформаи пулӣ чанд рӯз дар ҳаммом нигоҳ дошт. Ҳамчунин ӯ ба муовинонаш супориш дод, ҳамаи қорро нисбати занонашон анҷом диҳанд. Вале сарфи назар аз ин эҳтиёти сиррӣ реформаи пул ошкор гардид ва дар арафаи иваз аз дуқонҳо қариб тамоми маҳсулот харида шуд. Масалан, дар Ўзбекистон ҳатто тоқиҳои солиёни сол ҷанг зада хобида харида шуданд.

Пул то 3000 сум як ба як иваз мешуд. Яъне бар ивази 3000 сум 3000 сум иваз мешуд. Ба маблағи супоридашудаи то 1000 сум сеяки он иваз шуд ва ба аз 10000 зиёд нисфи он, яъне 5000 сум иваз мегардид.

Ҳамчунин ҳамвора бо реформаи пулӣ системаи қарточкаҳо барҳам хурд. Бояд қайд намуд, ки дар Англия барин давлати муқтадир, ки харобиояш нисбат ба ИҶШС камбуд, он танҳо с.1950 барҳам хурд. Як муваффақияти дигар ин буд, ки дар баробори реформаи пулӣ нархи молҳо фаровардашуд.

Нисбати ҳамаи кишварҳои дар ҷанг ширкат варзида ИҶШС тамоми харобиҳои ҷанг овардари аз ҳама пеш паси сар карда, истехсолоти то солҳои ҷангири барқарор намуд. Соли 1950 даромади миллий қариб ду баробар ва маош 2,5 баробар афзоиш ёфт. Ва дар ҳамаи ин муваффақиятҳо саҳми Зверев аз ёд беадолатона бароварда ниҳоят бузург буд.

Дар баробари ба низом даровардани молия (финанс Зверев) аз пайи муштаҳам намудани қурби асъор гардид. Соли 1950 нархи 1 сум ба 0,22 грамм тиллоӣ ҳолис баробар карда шуда қурби рубл баланд гардид. Масалан, агар бар ивази 1 доллар 5 суму 30 тин дода шавад, акнун бар ивази 1 доллар 4 суми расо дода мешуд. Ин қурб дар муҳлати 10 сол, яъне то реформаи нави пулӣ, ки с.1961 ба амал омад, бе тағйир монд.

Ба реформаи нави пулӣ нис Зверев қаблан тайёри меид, вале бемории вазнин ба ӯ имконият наодод, ки ин қори муҳимро иҷро кунад. Зеро ӯ баъд аз 22 соли вазири ба истеъфо рафт.

Ҳоҷӣ Акбар Насимӣ

ЗАҲРОЛУДШАВӢ (ботулизм)

Заҳролудшавӣ чист ?

Ботулизм яке аз намудҳои шадиди бемории заҳролудшавӣ мебошад Заҳролудшавӣ бештар дар ҳолати истеъмоли ҳасиб ва маҳсулотҳои консервагӣ помидор, бодринг, боимчон ва ғайра дар шароити хона тайёр кардашуда ба амал меояд. Дар ҳолати риоя накардани талаботҳои қоркарди маҳсулот дар сатҳи лозимӣ намуштани меваю сабзавот барангезандаи ботулизм афзоиш ёфта, аз ҳудаш заҳр хориҷ мекунад. Дар чунин ҳолатҳо то андозае фишори дохилии зарф баланд гардида сифати маҳсулот низ каме талхиро мегирад, ки ҳар кас онро мушоҳида ва ҳис карда метавонад.

Истеъмоли ин гуна масулотҳои консервагӣ хавфнок буда оқибатҳои нохуш дорад.

Муҳлати пайдошавии нишонаҳои беморӣ:

Баъди истеъмоли ин гуна маҳсулот аз 2 то 3 соат, баъзан аз 6 соат то 5 рӯз ва аз ин ҳам зиёд аломатҳои заҳролудшавӣ дар организм пайдо мешаванд. Муҳлати пайдошавии аломатҳо чӣ қадар кӯтоҳ бошад заҳролудшавӣ ҳамон қадар вазнин мегузарад.

Нишонаҳои заҳролудшавӣ:

-хирашавии биниош

пайдо шудани ғубор ва сиёҳӣ дар пеши чашмон, дуто дидани қисм, ҳисси хушкӣ ва хориш дар гулӯ, бадан, фалаҷшавии мушакҳои забон, қомӣ мулоим ва гулӯ, душвор гаштани фурубарӣ, дағал ва заиф гаштани овоз, душвории нафаси қомӣ.

Дар ёд доред:

Дар вақти пайдоиши нишонаҳои заҳролудшавӣ соатҳои аввал ҳатман ба духтур муроҷиат кардан метавонад шахсро аз оқибатҳои нохуш нигоҳ дорад.

Роҳҳои пешгирии беморӣ.

Меваю сабзавотро тоза шустан.

Зарф ва болопушашро дар ҳарорати баланд безарар гардонидан.

Дар маҳсулотҳои консервагӣ миқдори муайяни намак андохтан.

Меваю сабзавотҳои сифаташон хуб истифода шаванд. Ба ин танҳо шашони таҷрибадор машғул шаванд.

Тарзи дуруст нигоҳ доштан ва истифодабарии он:

Маҳсулотҳои консервагӣ дар шароити ҳарораташ паст нигоҳ дошта шаванд. Дар ҳолати мушоҳида намудани зарфҳои болопушашон баландшуда ё дигаргун гаштани сифати маҳсулот аз истеъмолашон худдорӣ кардан лозим аст.

Нурматов М.
Духтур, методисти МТТХ

САРВАТУ ЗИНАТИ ИНСОН АДАБ АСТ

Адаб тоҷест аз нури Илоҳӣ,
Бинех, бар сар, бирав ҳар ҷо, ки хоҳӣ.

ба ҳуди инсон вобаста аст. Дар ин бора қиссае ҳаст: «Луқмони Ҳакимро пурсиданд: - Адабро аз кӣ омӯхтӣ? Гуфт: - Аз беадабон. Ҳар чӣ аз эшон дар назарам нарасид омад, парҳез кардам». Аз ин андешаи орифона бармеояд, ки барои дарки моҳияти адаб ҳуди зиндагӣ моро чун устоди сахтгир таълим медиҳад. Як шахси боадаб ба сад нафар беадаб пируз мешавад, мисли он ки торикии шабро нури рӯз маҳв мекунад.

Адаб бахту саодат, давлати ноёб, эътибору шахомат, тоҷи сари ҳамагон аст. Мутаассифона, на ҳама наврасону ҷавонон қоидаҳои одобрӯ риоя карда, аз рӯи он амал мекунанд. Вақтҳои охир теъдоди ҷавонони беадаб ба маротиб афзуда, боиси нигарониҳои аҳли ҷомеа гардидааст. Дар кучаю хиёбонҳо беадабиро дида, бепарво мегузарем. Ин амали бемавҷеъ ба ҳуди ҷомеа нест. Аз ин хотир, ҳамаи мо вазифадорем, ки наврасонро дар рӯҳияи одобу алоқи ҳамида тарбия намуда, завқ ва қобилияти зеҳнии онҳоро тақмил диҳем. Дар ҳар ҷомеа ва оилае, ки адаб дар назари аввал бошад, осудагию хушбатӣ ва камолоту пешрафт бештар мегардад. Барои ин, сараввал бояд ҳуди мо боадаб бошем, то тавонем дигаронро ба дунёи зебои адаб ҳидоят намоем.

Дилноза Муминова,
раиси ҷамоати деҳоти ба номи Н.Хусрав

ДУРРИ ГАРОНБАҲОРО ПОКИЗА НИГОҲ ДОРЕМ

Табиат муъҷизаҳои зиёде дорад, вале, ба эътирофи умум муҳимтарину беҳамтотаринаш об аст, зеро бе об на зиндагӣ вучуд дорадг на гулу гиёҳ. Ҳанӯз дар асри IV пеш аз милод Арасту гуфта буд: «Об муъҷизаи бебаҳои табиат буда, асоси пайдоишу пойдории дунёст». Гузаштагони мо обро неъматӣ пок, равшанӣ ва бахту иқбол медонистанд.

Имрӯз миллиардҳо сокини сайёра дар 80 мамлакат аз ҷиҳати дастрасӣ баоби тоза душворӣ мекашанд. Олимони тиб хушдор медиҳанд, ки манбаи пайдоиши аксари бемориҳои сироятӣ, аз ҷумла домана ва тиф, маҳз норасоӣ ва ифлосии оби тозаӣ нӯшокист.

Мусаллам аст, ки на ҳамаи захираҳо ва сарчашмаҳои об доимӣ ва адолашавандаанд. Дар ин маврид устод Лоик, мефармояд:

Ба қадри обҳои ҷорӣ
мебояд расид имрӯз,
Ки фардо хушк

хоҳанд шуд.

Ҷумҳурии Тоҷикистон бо таҷаббусҳои башардӯстона, ҳосса бо эълон шудани Даҳсолаи байналмилалӣ амалиёти «Об барои ҳаёт, солҳои 2005 -2015», дар байни кишварҳои ҷаҳон пешоҳанги ҳалли масъалаҳои марбут ба об шинохта шудааст.

Ин ҳам дар ҳоласт, ки Тоҷикистони бихиштосӣ мо дар сарғаҳи оби тоза қарор дорад ва захираи фаровони оби тоза насибаш гаштааст. Кишвари мо аз нигоҳи дастрасӣ ба оби тозаӣ нушидани дар ҷаҳон мавқеи намоёнро ишғол мекунад. Вале ин барои мо набояд танҳо муҷиби осуда будану тавише надоштан бошад. Мо, аҳли дёр, бояд тарзи истифодаи

оқилонаи ин сарвати арзишманди табиӣ, сарфа кардани покӣза нигоҳ доштани онро хуб донем. Оби ҷӯйбору қул ва дарёҳоро ифлос насозем. Зеро тозагии об гарави саломатии мост.

Татбиқи босамари ташаббуси навбатии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти маҳбубамон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон - Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об барои рушди устувор, солҳои 2018-2028» аз ҳар яки мо саҳмгузори намуданро барои ҳалли масоили об, баланд бардоштани маърифати мардум дар соҳаи беҳдошти муҳити зист, тоза нигоҳ доштани оби ошомидани, кам кардани партовҳои истеҳсолӣ ва газҳои гулғонаиро тақозо дорад. Истифодаи оқилонаву тоза нигоҳ доштани об, пеш аз ҳама, аз ҳуди мо сар мешавад. Аз ин рӯ, бедор намудану ташаккул додани одоби маърифати экологии наврасону ҷавонон ҳар як шахси солимақлӯ бохирад ва ватандӯстро водор месозад, ки дар сарфакорона истифода бурдани ин неъматӣ бебаҳо ва тоза нигоҳ доштани он намунаи ибрат бошад. Гузашта аз ин, ҳар як фарди боақлӯ хирад бояд бифаҳмад, ки табиат сарчашмаи ҳаёт, хонаи мо, манбаи меҳнату фарогат, зиндагию зебоӣ ва саломатии гаронбаҳои онҳо мебошад.

Бояд ба табиати зебою нотақрори кишварамон бо назари нек ва муҳаббати бепоён нигариста, сарватҳои гаронбаҳояшро ҳамаҷо-ниба ҳифз намоем.

Шарофахон Тиллоева,
Рӯзноманигор

ХУЛОСАҲОИ БЕҲТАРИНИ ИНСОН ДАР МАВЗӢИ РАШК

1. Рашк - ин дардест, ки шахс ба худ раво мебинад аз таъсири хаёлотии бофтаи худаш.

Ноаён.

2. Рашкинҳо доим ба дурбина ме-нигаранд, ки худро ба бузург, пака-наҳоро ба азимчусагон, шубҳаро ба ҳақиқат метобонад.

М.де Сервантес

3. Рашк кардан-яъне дӯст доштан мисле, ки нафрат дошта бошӣ.

З.Эррмо

4. Бовар кунед: Меҳр аз роҳе, ки рашк медарояд баромада меравад.

Лопе де Вега

5. Рашк ин хоҳиши надодани чизе ки дар асл ба ту таалуқ надорад.

Трататух

6. Ҳамачӣ ба рашк маълум – аммо далеле нест!

М.Ю. Лермонтов

7. Дар рашк худдӯстдорӣ зиёдтар назар ба меҳр.

Ф. де Ларошфуко

8.Он зарбаи кушандае мезанад ба меҳри аз ҳама сахттарин низ

Овидий

9.Рашк- ин яъне чизе надонистан, тахайюлотии бемаҳдуд доштан,ҳамаро тарсидан.

Луиза де Вилҳморен

10.Ба мо рашки касоне писанд ояд, ки мо низ онҳоро рашк карда тавонем.

Стендал

11.Ҳиёнатро зиёдтар рашкинҳо содир меку-нанд

К.Потуин

12. Он гунаест аз ҳисси худҳисобӣ.

П.Лафарг

13. Яъне тарсидан-аз олиҷанобтар будани шахси дигар.

А.Дюма

14.Рашкинҳо ҳар гоҳ бе сабаб низ рашк мекунанд, чун одаташон ин аст.

У. Шекспер

15.Рашки тор қадамҳои хатояшро аз паси шубҳа мегузарад. Аз ӯ пеш-тар Хашму Нафрат дар даст ханҷар заҳропошон равонанд. Пас аз онҳо Пу-шаймонӣ меояд.

Ноаён.

16. Яъне бисёртар худро гунаҳкор донистан аст. Чун фикрҳои аз сари худ гузарандаро қарор медиҳад, ки ӯ низ дар сар дорад.

Албер Камю

17. Дар дил шахси рашкин меҳостааст, ки бути парастииши ошиқаш бошад.

Б. Ҷонсон

18. Шахс вақте рашк мекунад, ки меҳоҳад то ўрод ўст доранд.

Б. Ҷонсон

19.Ишқ доим машъали хомӯшшудаи худро аз партови рашк гирон мекунад.

Ноаён.

20.Он зудбовар чун кӯдак ва ваҳшист чун ҳай-вони ёвой.

Н.Некрасев.

21.Занеро ки шуморо дӯст дорад, рашк кардан маъное надорад. Аз ду ҳолат якест. Ё дӯст ме-дорад, ё дӯст намедорад. Аҷиб он ки дар ҳар-дуи ин ҳолатҳо рашк бефоида.

О де Балзак

22. Яъне парасторӣ аз чизи ноил шуда ва ни-гоҳ дории он дар дасти худ, то аз он ба танҳои баҳра барад.

Б.Спиноза.

Тарҷумаи Шерафган Абдуллоев (давом дорад)

аммо ўро барои маҷмуаи шеърҳои ба Ҷоизаи Нобел дар самти адабиёт сазовор доништа бу-данд. Робиндранат Такур ҳар саҳар дар Ҳин-дустон шири буз менӯшид ва як бузе дошт, ки онро хеле дӯст медошт. Ҳангоми ба Стокголм барои гирифтани Ҷоизаи Нобел рафтан Ро-биндранат Такур мақсад гузошт, ки худ гирад, аммо ин мақсади ӯ амалӣ нашуд.

ҶОИЗАИ НОБЕЛ ДАР 17 СОЛАҒӢ

Сину соли миёнаи касоне, ки соҳиби Ҷо-изаи Нобел гаштаанд, 59 мебошад. Аз ҳама зиёд онҳое, ки 21 -уми май ва 28-уми феврал таваллуд шудаанд. Аммо Малала Юсуфзай дар синни 17-солағӣ сазовори Ҷоизаи Нобел гардида, ҳамчун ҷавонтарин барандаи Ҷоизаи Нобел дар ҷаҳон шинохта шудааст.

Ӯ ҳамчун намоёндаи ҳифзи ҳуқуқ дар Поки-стон соли 2014 дар баҳши сулҳ барои мубори-за бар зидди зӯровари алайҳи кӯдакону ҷавонон ва таъмини ҳуқуқи кӯдакону занон ба таҳсил ба Ҷоизаи Нобел сарфароз гардонида шуд.

БЕРНАРД ШОУ

Бернард Шоу дар дунё ҳамчун нависанда машҳур аст. Маҳорати нависандагии ӯ дар ҳақиқат дар асри 20 ҳамаро ба ваҷд оварда буд. Бернард Шоу ягона касест, ки ҳам Ҷоизаи Нобел ва ҳам Ҷоизаи Оскарро соҳиб шудааст. Ӯ соли 1938 барои навиштани сенарияи филми «Пигмалион» ба Ҷоизаи Оскар соҳиб гардид. Ҷоизаи Нобелро бошад пеш аз ин соҳиб гашта буд,аммо соли, ки ба Бернард Шоу Ҷоизаи Но-белро доданд, он сол ӯ ҳатто як ҳикоя ҳам чоп накарда буд.

ҶОИЗАИ НОБЕЛ ВА ЗАН

Академик Виталий Гинзбург соли 2003 Ҷои-заи Нобелро дар самти физика ба даст овард ва ҳамаи маблағи ҷоизаро ба занаш дод. Аз ӯ пурсиданд, ки чаро ҳамаи маблағро ба зана-тон додед, ӯ ҷавоб дод: «Дар оилаи мо мақо-ми аввалро занам дорад». Нависандаи венгрии Имре Кертеш ҳам ҳамин гуна амал намуда буд. Алберт Эйнштейн бошад маблағи ҷоизаро ба ҳ амсараш, ки ду сол пеш аз ӯ ҷудо шуда буд, дод. Ҳамин тавр, Эйнштейн ўҳдадории шартно-маеро, ки дар асоси он бояд маблағи ҷоизаро ба собиқ ҳамсараш, ки дар қорҳои лабараторӣ ба ӯ кӯмак расонида буд,медод,ичро кард.

Гирдоваранда Зайнаб Садинова

Килки сабз

ПЕШВОИ МАН

Эй расида бар сари ман, бар сарои ман, Вақти носозӣ чу сози ман, навои ман, Вақти бемории ман ҳамчун давои ман, Дар шаби ялдо чу субҳи пурсафои ман, Пешвои миллати ман - Пешвои ман! Гулхани хомушро додӣ навин партав, Ҳар қадӣ хамгаштаро афрохтӣ аз нав, Бо накӯ иқбол қардӣ халқро ҳамрав, Зӯри нав додӣ ба пой мо, ба пой ман, Пешвои миллати ман - Пешвои ман! То ҷавонбахтӣ бибинам дар ҷаҳони пир, То шавам аз меваи боғи ҷавонӣ сер, Пирзавқиро кунам то чораву тadbир, Қардаӣ умри ҷавонатро фидои ман, Пешвои миллати ман - Пешвои ман! Пурсадо ин олам овози маро бишнид, Хушсадотар гашт, то ин хуш

садо бишнид, Чун нидо бишнид рӯшан, чун дуо бишнид, Эй садоят дар ҳама минбар садои ман, Пешвои миллати ман - Пешвои ман! Аз ту бошад нури нав дар хонадони мо, Қудрати нав, зурӣ нав дар ҷисму ҷони мо, Осмони софу бегаш остони мо, Роҳсозу раҳқушову раҳнамои ман, Пешвои миллати ман - Пешвои ман! Эй пайи кори Ватан, мо ёварат ҳастем, Эй пару боли Ватан, болу парат ҳастем, Дар ҳама кори наҷибат дар барат ҳастем, Бишнав ин паймону аҳд, ин раъю рои ман, Пешвои миллати ман - Пешвои ман! Ҷустай дар олами фонӣ бақои ман, Қардаӣ боло дар ин дунё бақои ман, Бо дуои ман расида аз Худой ман, Меҳанамро қардаӣ ҷаннат барои ман, Пешвои миллати ман - Пешвои ман!

Низом ҚОСИМ, Шоири халқии Тоникистон

ҒАЗАЛ

Дар васфи Пешвои миллат Ҳазорон шукр бар сӯи худованд Раҳо гаштем аз бедодиву банд Бишуд чун ибни Раҳмон сарвари мо На дигар ҷоҳи худро тоҷике канд Раҳо гардид мардум аз мусибат Пас аз хунрезиву нокомие чанд Саросар мулки мо ваҳдатсаро шуд Душанбе гашт зебо чун Самарқанд Паёмбар амри шоҳро гуфт вочиб Намеёбем аз ин беҳтар дигар панд Кунун ин халқи мо овозадор аст Аз ин хушнуд бошему фараҳманд Биё,Гаффор ту шуқури худо кун Ватанро гар туи шоистафарзанд.

Ғаффоров Рустам, хонандаи синфи 9 «А»МТМУ-и№36

ДАР ПАЙРАВИИ ҲОФИЗИ ШЕРОЗӢ

«Юсуфи гумгашта боз ояд ба Канъон, ғам махӯр»

Аз ҷамоли ғамзудояш гардӣ хандон, ғам махӯр Гар бародарҳо фикандандаш андар зерӣ чоҳ, Гашт берун ӯ ба дасти аҳли эмон ғам махӯр. Бурдаанд ўро ба Миср,он ҷо бишуд моли Азиз, Аз таҷаллии ҷамолаш ҷумла ҳайрон ғам махӯр. То Зулайҳо зору нолон хост ишқи Юсуфӣ, Ӯ нахост ишқи варо, дар банду зиндон, ғам махӯр. Ногаҳон чун подшаҳ хобе бидид, таъбир ҷуст,

Юсуфаш таъбир кард омад ба зиндон ғам махӯр. Чун вазир гардид Юсуф пас аз он шуд шоҳи Миср, Назди Ҳақ мардум намуд шукронаи он ғам махӯр. Баҳри гандум чун бародарҳо шитобон сӯи ӯ,

Биниёминро кард оғӯш бо чашми гирён ғам махӯр. Дод рӯмоле давои чашми бемури падар, Бӯйи Юсуф шуд давои ҳарду чашмон ғам махӯр. Чун Зулайхоро парешон дид ошиқ шуд ба ӯ, Қисмат охир меҳрубон шуд бар ду ҷонон ғам махӯр. 3-оташи ишқи Зулайҳо ранҷи дил Юсуф кашид, Шералӣ оғаҳ аз ишқи поки ёрон ғам махӯр.

БА УСТОД НУРИДДИНИ ИРОНЗОДА

Бадал қардӣ агар ту пешаи худ, Дигар бинмудай андешаи худ. Муаллим қиблагӯҳат боғбон буд, Зи нав пайванд қардӣ решаи худ. Ба боғат меравӣ шому саҳаргоҳ, Зи рози навниҳолон гашта оғоҳ. Чу панҷа мезанӣ бар шоҳу навда, Муборак бодат ҳар иқдоми ин роҳ. Ба боғи Нуриддин файзу саҳо аст, Насимаш форуму дигар ҳаво аст. Бихандад ахтари толеъат, эй дӯст, Ки аз ту мардуму меҳан ризо аст. Сафои қор аз оби ҷабин аст, Туро дастӣ саҳо ризқфарини аст. Худовандо бидеҳ равнақ ба қораш, Дуои Шералӣ баҳрат ҳамин аст.

ШЕЪРИ БАЧАҒОНА

Шоҳи ҳайвонҳо шер аст, Бақуввату далер аст. Ўро бидида рӯбоҳ, Баромад бар сари роҳ. -Гуфто, эй шоҳи азим, Ба наздаш қарда таъзим. Ҳарду дасташ пеши бар, Қучо дори ту сафар? Пеш-пешаш рафта рӯбоҳ, Роҳбалад буд ба ҳар роҳ. Дигарон ўро дида, Овозашро шунида, Шах мешуданд дар қойҳо, Ларзида дасту пойҳо. Ногоҳ рӯбоҳи ҷақон, Шерро бурд сӯи қаққон. Ду пой он маҳкам шуд, Пеши ҳама сархам шуд. Гарчӣ дар беша шоҳ буд, Вай ассири рӯбоҳ буд.

Шералӣ Шехеалӣ

ВАТАНИ СЕРОБ

Тоҷикистон Ватани сероб аст, Мулки хуррам,гармии офтоб аст. Чашмасоронаш чӣ хуш зебоянд, Ҳар яке чун гуҳари ноёб аст. Оби кулҳо хабар аз Кавсар дод, Пиряхаш домани куҳҳо хоб аст. Рӯдхояш чи аҷобат доранд, Ҳамчу зулфи дилбарон пуртоб аст. Васфи дашту даманаш чун гӯям, Баҳрам ҳар саҳраи ӯ меҳроб аст. Дар замири мардумаш меҳру вафо, Соф ҳамчун партави маҳтоб аст.

Маҳмудҷони Абдулаҳад

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дода шуд маълумотномаи мазкур ба шаҳрванд Назирқулов Бекмурод дар он хусус, ки ба замини наздихавлиги дар майдони 0,15га Сертификати ҳуқуқи истифода аз 18.05.06 дараҷаи №0148217 дода шудааст, дар китоби бақайдгирии ҳуҷҷатҳои ҳуқуқмуайянкунан-да тахти №2887 ба қайд гирифта шудааст эътибор надорад.

Номаи қамоли силсилаи ТШТУ, №0103402 дар бораи хатми синфи 11, ки онро Гимна-зияи хусусии ба номи Н.Хусрав н.Қубодиён дар соли хониши 2006-2007 ба Абдулмаҷидо-ва Ситора додааст, бинобар сабаби гум шуданаш эътибор надорад.

Номаи қамоли силсилаи ТШТУ, №0125835 дар бораи хатми синфи 11, ки онро МТМУ-и №1 н.Қубодиён дар соли хониши 2003-2004 ба Юсуфов Сино Эркаевич додааст, бинобар сабаби гум шуданаш эътибор надорад.

АЗИЗ ХАЛҚИМИЗГА САДОҚАТУ САМИМИЯТ ВА ПОК ВИЖДОН БИЛАН ХИЗМАТ ҚИЛАЙЛИК!

Республикаимизнинг барча бурчакларида Тинчлик ва миллий бирлик асосчиси –Миллат пешвоси Тожикистон Республикаси Президенти муҳтарам Эмомали Раҳмоннинг Тожикистон Республикаси Олий Мажлисига йўллаган Паёми муҳокама этилмоқда.

Куни кеча Ишмурад Ниёзов номли қишлоқ жамоатида Тинчлик ва миллий бирлик асосчиси –Миллат пешвоси Тожикистон Республикаси Президенти муҳтарам Эмомали Раҳмоннинг Тожикистон Республикаси Олий Мажлисига “Тожикистон Республикасининг ички ва ташқи сиёсати йўналишлари тўғрисида”йўллаган Паёми муҳокама этилди. 8, 9, 47-умумий ўрта таълим муассасалари ўқитувчилари, “Чорбоғ”, “Пакалла”, “Миришкор”, “Янгиобод” қишлоқлари фаюллари, маҳалла раислари, маҳалла имомлари, деҳқон хўжалиги бошлиқлари, тиббий пункт ходимлари иштирок этишган мажлисда Меҳнат, аҳолини ишга жойлаштириш ва меҳнат муҳожирати Вазири, тушунтириш гурӯҳи бошлиғи, Тоғайзода Сумангул, Тожикистон Республикаси намоёндалар Мажлиси вакили Мирзоанвар Аҳмедовлар Тинчлик ва миллий бирлик асосчиси –Миллат пешвоси Тожикистон Республикаси Президенти муҳтарам Эмомали Раҳмоннинг Тожикистон Республикаси Олий Мажлисига “Тожикистон Республикасининг ички ва ташқи сиёсати йўналишлари тўғрисида” йўллаган Паёмининг асосий нукталари тушунтирилиб берилди.

Биринчи бўлиб сўз олган Тожикистон Республикаси намоёндалар Мажлиси вакили Мирзоанвар Аҳмедов Тинчлик ва миллий бирлик асосчиси –Миллат пешвоси Тожикистон Республикаси Президенти муҳтарам Эмомали Раҳмоннинг Тожикистон Республикаси Олий Мажлисига “Тожикистон Республикасининг ички ва ташқи сиёсати йўналишлари тўғрисида” йўллаган Паёмининг асосий нукталарига тўхталар экан, 2018 йил Тожикистоннинг шарафли халқи ва Тожикистон мустақил давлати учун ҳақиқатдан ҳам тарихий ва эсда қоларли йил бўлганлигини таъкидлаб, ўтган йилнинг йигирма иккинчи марти-Халқаро сув захиралари кунинда Тожикистон ҳукуматининг сув соҳасидаги тўртинчи халқаро ташаббуси -2018-2028 йиллар –“ Сув устувор тараққиёт учун” халқаро амалиёт ўн йиллиги тадбири Давлат бошлиғи муҳтарам Эмомали Раҳмоннинг Бирлашган

Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясида иштирок этиши билан бошланганлиги ва тоза ичимлик суви манбалари ва захираларини ҳимоялаш масаласи сайёра аҳолисининг асосий муаммосига айланган иқлим ўзгариши шароитида Тожикистон халқаро майдонда бу йўналишда ташаббускор ва етакчи мамлакат сифатида эътироф этилганлиги ҳар бир тожик ва тожикистонлик учун фахр ва ифтихор эканлигини қайд қилиб ўтди. Яна бир қувончли ва эсда қоларли воқеа шуки, ўтган йилнинг 16 – ноябрида “Роғун” ГЭСнинг биринчи агрегатини ишга тушиши шарафли тожик ва тожикистонликларнинг асрий ва азалий орзусининг амалга ошганлигидир. Бу воқеа мустақил Тожикистон тарихида туб бурилиш, мамлакатимизнинг биринчи миллий стратегик мақсади –энергетика мустақиллигига эришиш йўналишидаги устувор қадамлардан бири ҳисобланади.

Мажлис вакили Паёмда ўз аксини топган мамлакатни коммуникатсион боши берк кўчадан чиқариш мақсадида қилинган ишлар тўғрисида тўхталар экан, мустақиллик даврида 2100 километр халқаро ва республика аҳамиятига эга автомобил йўллари ҳамда молиялаштиришнинг бошқа манбалари ҳисобидан 1000 километрдан зиёд ички автомобил йўллари қурилиб қайта тикланиши охирига етказилганлиги, фақатгина 2018 йилнинг ўзида турли молиялаштириш манбалари, жумладан, тадбиркорлар ҳисобидан қарийб 200 километр ички ва

ПАЁМ ҲАЁТИМИЗ ДАСТУРИ БУНЁДКОРЛИК РЕЖАЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ- МУҚАДДАС ВАЗИФАМИЗ

Биз мустақиллигу озодлик, ўз Ватанимиз борлигига шукрона қилишимиз, мустақил ва севимли Ватанимиз шукронасини жойига қўйишимиз уни чин дилдан севишимиз, мустақил давлатимизга содиқ бўлишимиз, барча саъй-ҳаракатларимизни уни ривожлантириш ҳамда халқаро майдонда азия Тожикистонимиз нуфузу эътиборини янада юксалтиришга йўналтиришимиз керак.

Тожикистон Республикаси Президентининг Тожикистон Олий Мажлисига йўллаган Паёмидан

халқаро йўллар, 45 та кўприк қурилиши ҳамда қайта тикланиши охирига етказилганлигини қайд этди.

Мустақиллик даврида қишлоқ хўжалиги соҳаси тараққиётини таъминлаш ва озиқ-овқат хавфсизлигини ҳимоялаш мақсадида, давлат сармоячилиги лойиҳалари тадбири ва давлат бюджети ҳисобидан 12 миллиард сомониёдан зиёд маблағ йўнатирилган.

Мустақиллиқнинг 27 йили мобайнида 190 минг гектар экин майдонлари қишлоқ хўжалиги оборотидан чиқарилаб, мамлакат томорқа участкалари 135 минг гектар, жумладан суғориладиган ерлар ҳисобидан 52 минг гектарга оширилган.

Яъни бир миллион 400 минг оилага турар жой манзилларини қуриш учун ер тақсимланиб берилган бўлиб, ўртача ҳисобда мамлакатнинг 7 миллион нафардан зиёд аҳолиси турар жой манзилига бўлган шароитини яхшилади.

Бу мақсад учун мустақилликкача бўлган 70 йил мобайнида ҳамаси бўлиб 77 минг гектар ер тақсимлаб берилганди.

Нотиқ ўз нутқи сўнгида аҳоли сони ошиб бориши билан халқнинг озиқ-овқат маҳсулотларига талабини таъминлаш учун янги ерларни ўзлаштириш кўламини кенгайтириш, экин майдонларини ошириш, қишлоқ хўжалиги оборотидан четда қолган майдонларни қайта тиклаш.”2030 йилгача давр учун Сайёҳликни ривожлантириш стратегияси” қабул қилиниши муносабати билан бу соҳа инфратузилмаларини тараққий эттириш мақсадда қишлоқларда ободончиликка эътибор қаратиш, халқ хўнарамдчилиги соҳасини ривожлантириб, уни рекламасини ташкил қилиб жойларга сайёҳларни жалб қилишга эришиш ва шу ҳисобдан иқтисодиётни ривожлантириш йўл-йўриқлари ҳақида гапирди.

Меҳнат, аҳолини ишга жойлаштириш ва меҳнат муҳожирати Вазири Тоғайзода Сумангул Тинчлик ва миллий бирлик асосчиси –Миллат пешвоси Тожикистон Республикаси Президенти муҳтарам Эмомали Раҳмоннинг Тожикистон Республикаси Олий Мажлисига “Тожикистон Республикасининг ички ва ташқи сиёсати йўналишлари тўғрисида” йўллаган Паёмининг асосий нукталарига тўхталар экан, 2021 йил севимли Тожикистонимиз давлат Мустақиллигининг 30 йиллигини нишонланиши муносабати билан жойларда ободончилик ва бунёдкорлик ишларини авж олдириш лозимлигини таъкидлади. Барчани бирликка, дўстликка, аҳилликка қақриб, Давлат бошлиғи атрофида жипслашиб, фақат софдилон саъй-ҳаракатлар билан Ватан олдидаги масъулиятни ҳис

этиб меҳнат қилишга даъват этди.

Маъруза асносида Паёмда таъкидланган Ўзбекистон Республикаси билан ўн йилликдан зиёд вақт мобайнида вужудга келган сиёсий, иқтисодий ва савдо масалаларини ҳал этиш халқимиз ижтимоий, иқтисодий ва маънавий ҳаётидаги учинчи тарихий воқеа ҳисобланади. Бу ютуққа икки монотлама мулоқоту музокаралар, ҳар иккала давлат раҳбарларининг давлат сафарлари ва ўзаро дўсту бародар мамлакатлар ўртасида стратегик шерикчилик келишувини имзолаш орқали эришилди. Натижада, халқнинг эркин борди-келдиси таъминланиб, тўққиз ой мобайнида ҳар иккала мамлакатнинг икки ярим миллион нафардан зиёд фуқаролари ўз қариндош-уруғларининг дийдорига етишди ҳамда иқтисодий савдо ва гуманитар ҳамкорликлар сезиларли равишда кенгайди.

Ушбу ўзаро манфаатли стратегик келишув натижалари аллақачон ўз самараларини бера бошлади. Бизга дўст ва қўшни Ўзбекистон Республикаси маблағлари ҳисобидан Кубодиён ноҳиясида 300 катга мўлжалланган замонавий касалхона қурилиши жадал суратда олиб боришмоқда.

Ўтган йилги Паёмда қайд этилган вазифаларни амалга ошириш натижасида 2018 йили ялпи ички маҳсулот тараққиёти 7,3 фоиз даражасида яқунланиб, инфляцияси 5,4 фоиз сақлаб қолинди.

Иқтисодиётнинг турли соҳалари, хусусан, ишлаб-чиқариш соҳаси ривожланиши таъминланиб, 150 мингдан зиёд янги иш ўринлари таъсис этилди ва сўнгги уч йилда меҳнат муҳожиратида борувчи кишилар сони 25 фоизга камайди.

Аҳолининг пул даромади 11 фоиз ошиб, мамлакат банк тизимида жамғармалар ҳажми ўтган йилга нисбатан 9 фоизга ошди ва камбағаллик сатҳи 29,5 фоизгача камайди. Ижтимоий соҳаларда ижобий тамойиллар давом этиб, жумладан, аҳолининг узоқ яшаш кўрсаткичлари 75 йилга етди ҳамда она ва бола ўлими ҳолатлари 1998 йилга нисбатан 2,1 ва 2,6 баравар камайди.

Мамлакат аҳоли сони 1990 йилдаги 5,4 миллион нафардан 2018 йилга келиб, 9,1 миллион нафарга етди ва 2023 йили мамлакат аҳолиси 10 миллион нафарга етиш эҳтимоли бор.

Миллат пешвоси ўз Паёмида маориф соҳасидаги муаммоларни ҳам кўрсатиб ўтди. “Маориф соҳасида икита асосий муаммо мавжуд. Биринчиси малакали ўқитувчи кадрлар етишмаслиги ва иккинчиси, мамлакат барча

таълим муассасаларида таълим даражасини сифатини юксалтириш.

Биз устозлару ўқитувчилар заҳматини ҳамиша юқори баҳолаймиз ва бу соҳада муносиб хизмат қилган шахсларга ғамхўрлик кўрсатишни давом эттирамиз”. Давлат бошлиғининг кўрсатмасига мувофиқ энди ўқитувчилар ҳар уч йилда бир марта аттестатсиядан ўтказилади.

Мамлакат Ҳукумати, Маориф ва илм, Иқтисодий тараққиёт ва савдо вазирликлари, Фанлар академиясига 2019 йилнинг биринчи ярмида 2030 йилгача давр учун рус ва инглиз тиллари таълимини такомиллаштиришнинг янги дастурини тайёрлаш ва тавсия этиш топшириғи берилди. Албатта бу иш мамлакат ўсмир ёшларини маърифат даражасини юксалтириш ҳамда дунёқарашини кенгайтириш мақсадида қилинаёттир.

Шунингдек, Тоғайзода Сумангул мамлакатни саноатлаштиришнинг иқтисодиёт ривожини таъминлашдаги муҳим йўл эканлигини таъкидлаб, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сақлаш, уларни юртдошларимиз дастурхонларига тоза ва сифатли қилиб етказиб бериш учун яқхона (сардохона)лар қуриш кераклиги ҳақида ўз қимматли маслаҳатларини берди.

Сўнгги йилларда давлат тили, миллий урф-одату қадриятлар ва либосларни ҳимоялашга эътибор қаратилмоқда.

Давлат мустақиллиги даврида асрлар давомида халқ маънавий ягоналигини ҳимоялаб келган Наврўз, Меҳргон, Сада, Шашмақом, Фалак, атласу адрас, чакан ва бошқа миллий урф-одатлари байрамлар ва маданий қадриятлар қайта тикланди.

Мамлакат Ҳукуматининг изчил ҳаракатлари билан улардан бир қисми, жумладан, Шашмақом ва Наврўз ЮНЕСКО номоддий мерослар рўйхати ҳамда қадимий Саразм шаҳри, Тожикистон миллий парки зикр этилган ташкилотнинг моддий мерослари рўйхатига киритилди ҳамда келгуси йили Фалак мусиқаси, Хулбук тарихий ёдгорлиги ва Меҳргону Сада байрамлари ҳам бу нуфузли халқаро ташкилотга таклиф этилади.

2020 йили мамлакатимиз кўҳна ёдгорликларидан бири қадимий Саразм шаҳри байрами ўтказилади. Бу тадбир дунё аҳлининг ўзимизнинг жаҳон илмий доиралари томонидан эътироф этилган 5500 йилдан зиёд маданиятимиз билан муносиб таништириш имкониятини беради.

Мажлис сўнгида сўзга чиққан ноҳия Раиси муҳтарам Файзуллозода З.Х. Паёмдан келиб чиқадиган мақсад вазифалар, зикр этилган масалаларни ҳал этишни тезлаштириш бора-сидаги ҳар бири ноҳия аҳолисининг вазифаси ҳақида тўхталди.” 2019-2021 йиллар –Қишлоқлар, сайёҳлик ва халқ хўнарамдчилигини ривожлантириш йиллари”деб эълон қилиниши муносабати билан ноҳия миқёсида, жумладан, Ишмурад Ниёзов қишлоқ жамоатида олиб борилиши лозим бўлган ободончилик ҳамда бунёдкорлик ишларига тўхталиб, бу борада мазкур жамоатда олиб борилаётган ишлар талабга жавоб бермаслигини айтди. “Чорбоғ” қишлоғидан кесиб ўтувчи катта йўл ёқасида жойлашган хонадонларнинг ҳаммаси ҳам талабга мувофиқ қилиниб, кўча деворлари сувалиб, оқланмаган, бўёқланмаган. Яхшилари ҳам бор, албатта, Лотоклар ичи ахлат ва чиқиндилар билан тўла. Мазкур жамоатдан Ў.Назаров қишлоқ жамоатида олиб бориладиган йўл нафақат техника, ҳатто пийдалар юришга ҳам яроқсиз ҳолга келиб қолган.

Ҳар бир шанба куни умумхалқ ҳашари ўтказилиб, хонадон эгалари ўз уйи олдини обод ва гулгашт қилиб қўймоғи шу куннинг талабидир. Ҳар бир қишлоқ ва аҳоли яшаш нуқталарида халқ яшаш шароитини яхшилаш ҳар биримизнинг вазифамиздир.

М.Абдуллоев

МИЖОЗЛАР МАМНУН

“Биз жамият саломатлиги ва аҳоли ижтимоий ҳимоясига ҳам алоҳида диққат бериб, тиббий муассасалар инфратузилмаси ва аҳоли ижтимоий ҳимоясини мунтазам кенгайтириб, мустақкамлаб бормоқдамиз.

Ҳозир мамлакатнинг 19 шахру ноҳиясида “2017-2019 йиллар учун Тоҷикистон Республикаси тажриба ноҳияларида аҳоли тиббий-санитария ёрдами билан таъминлашга оид давлат кафолат дастури” амалга оширилаётган бўлиб, бу тажриба босқичма-босқич бутун мамлакатни қамраб олади.

Бунга қўшимча равишда, олдинда турган уч йил давомида мамлакатда 560 дан зиёд касалхона, саломатлик марказлари ва соғлиқни сақлаш соҳасининг бошқа иншоотлари бунёд этилади.

Таъкидлашларга қарамасдан, ҳали ҳам баъзи камчиликлар, жумладан, бюджет ҳисобидан молиялаштирилган биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш масаласида камчиликлар кўзга ташланади.

Мамлакат аҳолисининг Президент Ижроия аппаратида арзу шикоятларидан маълум бўлишича, баъзи тиббий ёрдам кўрсатиш чоғида бемор ва эҳтиёжманд киши яқинларидан пул ҳамда дори-дармон воситалари талаб қилинади, бу эса қонунга ҳилофдир.

Доимий таъкидларга қарамасдан, ҳалигача тузатиламаётган масалалардан бири бу, дўхтирлар хизмат кўрсатиш ва мумоласи даражаси ҳамда сифатининг паст эканлиги бўлиб, Соғлиқни сақлаш ва аҳолини ижтимоий ҳимоялаш вазирлиги раҳбарлари бу йўналишда таъсирли тадбирлар қабул қилишсин”, дейилади Тинчлик ва миллий бирлик асосчиси – Миллат пешвоси Тоҷикистон Республикаси Президенти муҳтарам Эмомали Раҳмоннинг То-

жикистон Республикаси Олий Мажлисига “Тоҷикистон Республикасининг ички ва ташқи сиёсати йўналишлари тўғрисида” йўллаган Паёмида.

Дарҳақиқат, “Шоли курмаксиз бўлмагани”дек тиббиёт соҳасида камчиликлар талайгина. Тиббиёт ходимлари юқорида таъкидланган ҳақли равишдаги эътирозлардан тўғри хулоса чиқариб, ишларида кескин сифат ўзгариши ясамоқлари керак.

Ноҳия тиббий ходимлари ичида ўз касбининг моҳирлари бўлган тажрибали врачлар кўплаб учрайди. “Тахти сангин” қишлоқ жамоати ҳудудида жойлашган 1-касалхона юқумли касалликлар бўлими инфексионист (сироятшинос)и Мурод Бўронович Эшмўминов фикримиз далилидир.

М.Б.Эшмўминов бу йил 59 баҳорни қаршиламоқда. У 1978 йил 31-ўрта мактабни тугатгач, ҳужжатларини Тошкент шаҳридаги Ўрта Осиё медитсина педиатрия институти (САМПИ)нинг болалар касалликлари врачлари ихтисослигига топшириб, мазкур олий илмгоҳини 1984 йили муваффақият билан тугатди.

1984-1985 йиллар Шаҳритуз ноҳияси марказий касалхонасида интернатурани ўтагач, худди шу йилдан то 1994 йилгача ушбу касалхонада болалар касалхонаси бўлим мудири бўлиб фаолият юритди. Сўнгра инфексионист мутахассислигига қўшимча ўқиб, ушбу ихтисос малакасини эгаллагач, ҳозиргача врач-инфексионист бўлиб ишаб келаётир.

Тажрибали табиб ташхисни аниқ ва равшан қўя билиш малакаси билан эл орасида яхши танилган. Табиб олдида кирган бемор унинг ширин муомиласи, яхши хулқ-одобидан хурсанд бўлиб чиқади. У берган дорухатни олиб, керакли муолижани олишгач, соғайиб меҳнат фаолиятига киришади.

М.Б.Эшмўминов принципа, ўз касбига содиқ табиб. Бир вақтлар юқумли касалликлар бўлимини ёпишмоқчи бўлишганда, у юқумли касалликлар касалхонаси зарурлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилди. Натижада юқумли касалликлар касалхонаси фаолиятини тўхтатмади. Жонқуяр врачнинг бу ташаббусидан эндиликда 40 минг аҳоли манфиат кўрмоқда.

М.Б.Эшмўминов ибратли оила бошлиғи. Уларнинг оиласини табиблар оиласи ҳам дейишади. Оилада 6 нафар бир-биридан одобли ва ота-онасига меҳрибон фарзандлар вояга етмоқда. Икки нафар қизи акушерка (момодоя), яна бир фарзанди Россия Федератсиясининг Самара вилояти давлат медитсина унверситети 6-курс студенти.

Ноҳияда биз қаламга олган табибга ўхшаш медитсина ходимлари кўп. Улар жамиятни соғломлаштириш йўлида фидокорона хизмат қилиб келишмоқда. Улар сифининг кўпайиши жамиятимизнинг соғлом бўлишини таъминлайди.

Мурод Муҳаммад,
“Тахти сангин” қишлоқ жамоати

БОШИМДАГИ ТОЖИМ ОНАМ,ОНАЖОН

Бошимдаги тожим онам, онажон,
Кўксимдаги қўрим, онам, онажон.
Менга келган балоларга қалқоним,
Тўмарисдек зўрим, онам, онажон.
Юрган йўлим ёритади фонусдек,

Чарақлаган кўзим онам, онажон.
Иймонимдек асраганим, гавҳарим,
Нурга тўлган юзим, онам, онажон.
Муҳаммад Исо, дер дилдан
қувониб.
Жаранглаган созим, онам, онажон.

М.Абдуллоев

ИЙМОН ВА ИНСОФ

Ҳаётда кўрганмиз ўзини ибодатгўй қилиб кўрсатувчи, лекин ўзи қабих инсонларни иймон дилда бўлишни ҳисобга олмасак, одамда иймон бор ёки йўқлигини кўринишидан билиб бўлмайди, лекин унинг ҳаёти –ҳаракатларидан, яъни ўзини инсоф –адолат билан иш тутишидан қалбида иймон бор ёки йўқлигини билиб олиш мумкин. Шунинг учун инсоф ва иймон ҳамиша бирга юришади, чунки улар бир-бирини тақоза этадиган хислатлар.

Одамнинг қилаётган ибодати ҳали ҳеч нарсани билдирмайди. Тарбия-

да ҳам гап кўп экан, чунки инсофли адолатли, лекин ибодатга мойилсизроқ одамлар ҳам бор, уларнинг иймони ўзини ибодатли қилиб кўрсатувчи инсофсизларниқидан кўпроқ бўлса керак.

Демак инсоф иймонни қай даражадалигини кўрсатувчи мезон (критерий)дир.

“Одоб ақл таржимонидир. Киши, одоби қадар ақлли, ақли қадар шарафли ва шарафи қадар қийматлидир”

Мавлоно Шамси
Табризий

СОҒИНДИМ, ЙЎҚСИЗ, ОНА

Меҳрибон онам Асалгул Ҳайитбой қизи хотирасига

Дунё тенги қувончим,
Эдингиз сиз ишончим.
Эрта сўлган гул бўлиб,
Кетдингиз қайтмас бўлиб.
Соғиндим, йўқсиз,она.
Соғинарман эрта-кеч,
Онам йўқ, дилим нотинч.
Эслайман, эзиларман.
Бағрим тиглаб йиғларман.
Соғиндим, йўқсиз,она.
Гоҳ-гоҳ тушимда кўриб,
Юрарман хурсанд бўлиб.
Онам излари қолган,
Ҳовлим турар, мунғайиб,
Соғиндим, йўқсиз,она.
“Чирқ-чирқ” этиб руҳингиз,
Келар мени кўргани.
Афсус, кўрмам ўзингиз,
Ҳаёт гўё мазмунсиз.
Соғиндим, йўқсиз, она.
Қолдим-ку бўлиб етим,
Сиз эдингиз сарватим.
Баланд учсам қанотим,
Кимга айтатин дардим,
Соғиндим, йўқсиз, она.
Ота-она фарзандин,
Қалб нури,ой, қуёшим.
Ўз ота-онанг бўлса,
Ҳаёт нақадар яхши.
Соғиндим, йўқсиз, она.
Ҳаммининг онаси бор,
Лек мен –чи онага зор.
Куни етди, онамдан,
Айирди, Парвардигор!
Соғиндим, йўқсиз, она.

Қайтмас Жўра,
Қубодиён ноҳияси

ТАХТИ ҚУБОД

Муассис: Мақомоти иҷроияи
Ҳокимияти давлатии ноҳияи Қубодиён

САРМУҲАРРИР
САЙФУЛЛОЗОДА АДОЛАТ

Нишонии мо: 68943, н. Қубодиён,
қўчаи И. Сомонӣ 88.

Рўзнома 23 декабри соли 2013 тахти №0307/ рз дар Вазорати Фарҳанги ҚТ ба қайди давлати гирифта шудааст.

Рўзнома ба хотири гуногунандешӣ мақолаҳо чоп мекунад, ки ба мавқеъ ва назари ҳайати эҷодӣ метавонад мувофиқат накунад ва зимнан идораи нашрия масъулиятро ба дӯш нагирад, дастхат ва суратҳо баргاردонида намешавад.

Телефон барои тамос:
93-842-36-25

Рўзнома бо теъдоди 3100 нусха дар матбааи «Мега-принт» нашр шуд.